

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1

Penktadienis, Sausio (January) 1, 1960, Toronto, Ontario

M E T A I XXIX

"Nereikia Kanadoj Atominių Bombų", Sako Montrealo Univers. Studentai

OTTAWA. — Čia prie parlamento rūmų demonstravo su plakatais 80 studentų, atstovaujančių trijų Montrealo universitetų studentus, reikalaujanti, kad Kanados vyriausybė neginkluotų Bomarc raketų atominėmis bombomis. Jie įteikė premjerui Diefenbakeriui peticiją su studentų parašais tuo reikalu. Taipgi padėjo prie nežinomo kario paminklo.

Universitetų profesoriai ir studentai po visą Kanadą vysto judėjimą už nuklinių bandymų sulaukymą ir naujų bombų gamybos sustabdymą. Peticijose nurodoma, kad bandymai sudaro pavojų žmonėms. Taipgi pastebima, kad išplėtus atominių valstybių skaičių bus dar sunkiau prieiti bent kokio susitarimo nuklinių ginklų panaikinimo klausimu.

Profesorių ir studentų judėjimas išreiškia Kanados žmonių opoziciją nukliniams ginklams. Studentai nėra pirmieji su tokiais reikalavimais. Jie rodo, kad šis judėjimas pasiekė čiuokurą.

Ginklavimas Bomarc raketų atominėmis galvomis padarytų Kanadą atominę jėgą, bet tos raketos nesuteiktų apsaugos nuo nuklinės atakos. Tokiu būdu, kaip nurodo žinovai, yra labai neįsimintinas žygis, kurio Kanados vyriausybė imasi.

Atominių tyrinėjimų ekspertai pripažįsta, kad dar nėra tokių priemonių, kuriomis būtų galima užkirsti kelią tarpkontinentinėms raketoms su atominėmis galvomis. Prie to dar galima pridėti ir tą, kad jeigu ir pasisektų vieną kitą numušti, tai eksplozijos įvyktų mūsų žemėje ir radiacija vistiek pasiskleistų.

TORONTO. — Kanados Taikos Kongresas ir Toronto Asociacija dėl Taikos šaukia masinį mitingą Massey Hall vasario 7 dieną, kuriame kalbės Dr. James G. Endicott taikos ir nusiginklavimo klausimais.

PEIPING. — Į Kinijos komunistų partiją šiomet įstojo virš 12,000 naujų narių.

ARESTAVO GINKLŲ KONTRABANDININKUS

WASHINGTON. — Federaliai sekliai (FBI) atidengė suokalbį nelegaliai parduoti Kubos valdžiai iš Amerikos armijos bazių vogtų ginklų vertės \$189,000.

Kooperatyvai Perima Svetimšalių Nuosavybę

HAVANA. — Naujoji valdžia povaliai praveda žemės reformas Kuboje, kurios nepatiks svetimšalėm korporacijom.

Pastarosiomis dienomis nacionalizuota virš 32,000 akrų sisal plantacijų. Sisal yra rūšis kanapių, kurių pluoštas plačiai vartojamas Amerikos industrijoje. Didžiausios sisal plantacijos ir priklausė amerikiečiams Harvester, Hershey ir kitom kompanijom.

Praeitais metais amerikiečių kompanijos parsivežė iš Kubos 9,000,000 svarų sisal pluošto. Plantacijas dabar operuos kooperatyvai. Buvusiems savininkams atlyginama valdžios nustatyta kaina.

60,000 Farmerių Prieš Ginklavimąsi

EDMONTON. — Čia įvykusi Farmer's Union of Alberta konvencija priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama, kad Kanada sustotų leidusi pinigų apsiginklavimui, o vietoj to naudotų juos žmonėms pagelbėti.

Unijai priklauso 60,000 Albertos fermerių.

Daugelis Albertos fermerių turėjo nemažai nuostolių, kuomet sniegas užklupo dar neiškultus javus. Konvencija reikalavo, kad vyriausybė tokiuose atsitikimuose mokėtų iki \$5.00 už akerį ir iki 200 akerių, kaip paramą nukentėjusiems.

Bendrai, fermeriai kenčia nuo to, kad jų gaminiai labai nupiginti, o mašinos ir kitos ūkio priemonės kainuoja labai daug.

R. MIZARA LANKĖSI IR SEINŲ MIESTE

"Laisvė" gavo sekamą kablegramą: "Lietuvių Visuomenės Kultūros Draugija Lenkijoje sveikina jus, draugai dienoje atsilankymo mūsų krašte jūsų redaktoriaus Rojaus Mizaros. Linkime laimės jūsų pažangiam darbui".

Seinai ir jų apylinkė yra Lenkijos respublikos teritorija. Bet ten gyvena ir lietuvių, kurie, kaip matome, turi ir savo kultūrinę draugiją.

JAV Unijistai Pas Chruščiovą

MASKVA. — Jungtinių Valstijų unijistai, International Longshormen's and Warehouseman's unijos nariai, kurie lankėsi Tarybų Sąjungoje, lankėsi pas premjerą Chruščiovą ir kalbėjosi su juimi visą valandą.

Tai pirma oficiali JAV unijistų delegacija Tarybų Sąjungoje.

Kada Chruščiovas lankėsi Jungtinėse Valstijose, longšormenai labai draugiškai priėmė jį ir jo bendrakeleivius.

Longšormenų delegacijos priešakyje yra L. Goldblatt, sekretorius - išdininkas.

WASHINGTON. — Kalbėdamas prie kalėdinės eg-laitės Baltųjų rūmų kieme, prezidentas trumpai papasakojo savo įspūdžius, gautus lankantis 11 užsienio valstybių. Trumpai sutraukus jie yra:

Žmonija trokšta taikos ir bijo atominio karo.

Sveikinu iš širdies Liaudies Balso darbuotojus, rėmėjus ir visus geros valios Kanados lietuvius su naujaisiais 1960 metais, linkiu sėkmės asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime.

Antanas Vaiuvitskas
Vilnius.

Sako Vakarai Lenkiasi Prieš Adenauero Norus

LONDON. — Vakarų jėgos susitarė dėl viršūnių susitikimo ir programos. Neatrodė, kad būtų didelių kliūčių susitarimui ir su Tarybų Sąjunga dėl laiko. Spėjama, kad viršūnių susitikimas bus perkeltas iš balandžio 27 į gegužio 9 ar 10, nes gegužio 1 dieną Tarybų Sąjungoje būna didelė šventė, kurioje vyriausybės nariai visuomet dalyvauja. Bet kas liečia programą, tai akylūs stebėtojai numato nemažų skerspinių.

Vakarų didžiųjų paskelbta programa, sako stebėtojai, yra didelė Adenauero pergalė. Britanija ir Jungtinės Valstijos pasidavusios jo norams. Adenaueras spy-rėsi, kad būtų diskusuoja-

Unijistai Atmeta Wincho Patarimą

VANCOUVER. — Sugrįžęs iš kelionės po pasaulį, CCF veikėjas Harold Winch pareiškė, kad Kanadoje reikalinga, kad samdytojais ir darbininkais sulaukėtų savo kovą ryšium su algų ir kainų kėlimu.

Girdi, jeigu Kanados prekės ir toliau brangs, tai bus sunku gauti rinkų.

Faktinai, jis kaip ir pasiūlė, kad darbininkai nereikautų algų pakėlimo.

Unijistai, tačiau, atmeta jo patarimą. Matote, samdytojais gali pakelti algas ir dar gauti didelių pelnus, nekeldami kainų ant savo gaminių. Kita, darbininkai visuomet reikalauja algas pakelti tik dėl to, kad kainos nuolat kyla ir pragyvenimas brangsta.

DE GAULLE TURSINASI ROMOS HIERARCHIJAI

PARYŽIUS. — Ministrų kabinete ir parlamente kilęs triukšmelis išėjo prezidento De Gaulle naudai. Bet didžiausi laimėtojai yra Romos katalikų hierarchija. Pirmu kartu Prancūzijos istorijoje valdžia teiks finansinę paramą parapišėm mokymui.

mas visos Vokietijos klausimas, neišskiriant ir Berlyno. Britanija ir Jungtinės Valstijos žengusios didelį žingsnį atgal.

Anksčiau buvo daleidžiama, kad Berlyno klausimu galima susitarti taip, kad jo podėtis būtų palikta laikina, nepilnai išrišta. Atskyrus Berlyną, kaip stebėtojai numato, būtų galima susitarti. Jeigu jis bus rišamas su visa Vokietija, kurios apvienijimas dabar visai neįmanomas, Berlyno problema pasidarytų taipgi neįkandama ir paliktų be aiškaus, kad ir laikino sutarimo.

Nesusitarus dėl Berlyno padėties, aišku, būtų sunku susitarti dėl nusiginklavimo.

Kiek geresnės žinios ateina iš Paryžiaus, kur 10 valstybių nusiginklavimo komitetas tikisi pradėti diskusijas nusiginklavimo reikalu kovo 15 dieną. Taigi, šis komitetas pradės darbą pirma, negu viršūnių susirinkimas įvyks. Šio komiteto darbas gali daug palengvinti viršūnėms, jeigu jis padarys gerą progresą.

Jungtinės Valstijos prieštaravo, kad komitetas pradėtų posėdžiauti kovo 15, bet Francija ir Britanija stojo už tai ir tokiu būdu viršūnėms pirmieji.

Kinija ir Indija Turės Pasitarimus

PEKING. — Nežiūrint to, kad Indijos premjeras atmetė Kinijos premjero pasiūlymą pradėti derybas gruodžio 26 dieną, Kinijos ir Indijos lyderių pasitarimai tikrai įvyks.

Nesusipratimai dėl rubežių kiek pablogino abiejų šalių santykius, bet atrodo, kad tolimesnių susikirtimų tarp abiejų pusių ginkluotųjų jėgų nebus. Abiejų šalių vyriausybės duoda suprasti, kad rubežius bus sutvarkytas per derybas.

Indija turi nesusipratimų sienos klausimu su Pakistanu, bet dėl to karo neiškilo. Ir niekas net nemano, kad dėl to būtų karas.

Iš Kanados Gyvenimo

Toronto Daily Star kritikuoja ekspertus, kurie pripažįsta, kad nukliniai ginklai nesuteikia jokio apsigynimo, bet stovi už tai, kad jie būtų gaminami tikslu pabaiginti kitą pusę.

Toks ginklavimasis krauna ant žmonių pečių baisią našta ir veda tikrai prie visiško susinaikinimo.

Ekspertai sako, kad kvaila apsigaudinėti, jog yra galima pagauti ir sunaikinti atlekiančias raketas arba tarpkontinentinius sviedinius.

Eina gandai, kad apsigynimo ministras Pearkes rezignuos iš pareigų.

Kiek tame yra tisos, sunku pasakyti, bet faktas yra faktas, kad jis jau senas ir veikiausiai bus einama prie pakeitimo jaunesniu.

Gatvėkarių ir busų konstruktoriai ir vairuotojai Toronte prisivertė miesto tėjus pakelti algas. Savo reikalavimus parėmė atsisakymu dirbti viršlaikį.

Dabar eina kalbos, kad bus pakeltas fėras iki 15 centų vienai zonai. Dabar reikia mokėti dvylika ir pusė cento.

Torontas ir apylinkė iki pat Kalėdų neturėjo sniego ir oras buvo gana šiltas, turint mintyje metų laiką.

Pranašaujama, kad pietinė Ontarijoj ir toliau oras bus šiltesnis, negu paprastai būna.

Ontarijoj automobilių vairuotojai, kaip rodo statistika, nėra labai atsargūs vairuotojai. Iš kiekvieno 100 vairuotojų 4 yra gavę mažai punktų už netikusį važiavimą.

Sešiasdešimt šeši jau neteko laisnių vairuoti automobilių. Kiti 73 turi vienu punktu mažiau. Jeigu jie tą punktą gaus, tai ir jie neteks teisių vairuoti automobilių. Yra 84 su 10 punktu. Apie 10,000 su 5-6 punktais.

Bendrai, iš 2,240,000 vairuotojų, 85,000 yra "užsitarnavę" punktų ir skaitomi nesaugiais vairuotojais. Jie gali, dėl savo neatsargumo, būti priežastimi nelaimių.

Kanados vyriausybei kainuos \$750,000 atgabenimas 100 džiovininkų su jų šeimomis iš pabėgėlių stovyklų Europoje.

Kalbos eina, kad Ontarijoj bus pagriežtintas įstatymas, reikalaujantis, kad naudotų automobilių pardavėjai išduotų liudijimus, kad automobiliai yra saugūs.

Taipgi busių taksijų ir po-

licijos automobilių pardavėjai verčiami pranešti pirkėjams, kad jie perka taksijų ar policijos naudotus automobilius.

Šios rūšies automobiliai iš viršaus dažnai atrodo labai gražiai, bet būna labai prasti kitais atžvilgiais, ypač jų motorai labai nudėvėti.

Kanadietis

NESSISEKA BANDYMAI SU RAKETOMIS

WASHINGTON. — Po ilgai trukusių pasiruošimų ir labai iškaštųjų įrengimų, trečiadienį padegta "Polaris" raketa ir išlaikiusi 55 sekundes sutižo.

Raketa iššauta iš požemio ir nuo judančio pastolio. Norėta išbandyti ar ji galės nešti atominę bombą iš submarino. Ir pastolio judėjimas buvo taip nustatytas, kad atitiktų povandeninio laivo judėjimą.

Šimtai tūkstančių dolerių nuėjo niekais.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

ZUVŲ PARDUOTUVĖ

Parkdale Fish

2264 Dundas St. W. — Toronto
Roncesvalles & Dundas Kampas
Telefonas LE. 2-2692

Parduodame šviežias, rūkytas ir konservuotas žuvis
Didelis pasirinkimas rūkytų ungurių.

Consumers Gas Co.

Autoritetizuotas Dylers

Vandens ar oro pečiai iki 5 metų išsimokėjimui
prie gazo sąskaitos.

Vandens tankai gazu \$1.75 mėnesiui renduojami.
Vasarnamiams vandens tankai 5 gal. karšto vandens
į 20 minučių automatiškai.

Alyva ar gazu pečiai iki 5 metų išsimokėjimui.
Pirtis (steam bath), 100% automatiška, —
prieinama kaina galime įrengti jūsų namuose.

Pečius, tankas, pirtis, radiatorius siunčiame į
visas Kanados provincijas.

Skambinkite ar rašykite:

Rose Heating - Tinsmith Co.

723 Gerrard St. E. Toronto 8, Ont.
Tel. HO. 6-1623

Savininkai E. J. Zaleckiai

Nuostolingas Gaisras

PHILADELPHIA. — Gaisras trijose priemiesčio krautuose padarė nuostolių už pusantro milijono dolerių.

Gera Proga

Nepilno laiko pastovus išvežiojimo darbas šioj apylinkėj.

Canadian Corporation Distributing Nationally išgarsintiems gaminams reikia vietinio išvežiojimo esantiems kostumeriams šioje apylinkėje.

Patyrimo nereikia. Aplikantas turi būti geras vairuotojas, patikimas, blaivus ir teisingas. Turi turėti automobilių ar mažą troką ir \$1,200 pinigais.

Šį darbą galima atlikti dirbant kitą darbą.

Kreipkitės raštu:
Contract Division,
Suite 316,
67 Yonge Street,
Toronto, Ontario

Paieškojimas

Paieškau J. Keušo ar Kiaušo, pirmiau gyvenusio Kanadoje. Prašau atsiliepti ar kas žinote jo antrašą prašyčiau pranešti man.

A. Kaunas
208 S. Morris St.
St. Clair, Pa., USA

gumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, doro. Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

MAKSIMO GORKIO RAŠTAI:

Pirmas tomas. Jame telpa 26 apysakos, apsakymai, eilėraščiai. Knyga 540 pusl. Knygynne Nr. 1.

Antras tomas. Jame telpa 21 apsakymas. Knyga 540 puslapių. Knygynne Nr. 2.

Trečias tomas. Jame telpa dvi apysakos: "Trejetas" ir "Foma Gordejavas". Knyga 648 pusl. Knygynne Nr. 3.

Ketvirtas tomas. Jame telpa 34 apysakos, apsakymai, apybraižos. Knyga 656 puslapių. Knygynne Nr. 4.

Penktas tomas. Jame telpa 7 pjesės. Knyga 704 puslapių. Knygynne Nr. 5.

Šeštasis tomas. Jame telpa apysaka "Motina" ir penkios kitos apysakos. Knyga 784 puslapių. Knygynne Nr. 6. Septintas tomas. Jame telpa apysakos "Okurovo miestelis" ir "Matvejaus Kožemiakino gyvenimas". Knyga 716 puslapių. Knygynne Nr. 7.

Aštuntas tomas. Jame telpa 33 apybraižos ir apsakymai. Knyga 600 puslapių. Knygynne Nr. 8.

Devintas tomas. Jame telpa apysakos "Vaikystė" "Žmonėse" ir "Mano universitetai". Knyga 756 puslapių. Knygynne Nr. 9.

Dešimtas tomas. Jame telpa pasakos, apsakymai, apybraižos, dienoraščio užrašai ir atsiminimai. Knygynne Nr. 10.

Vienioliktas tomas. Jame telpa 10 apysakų ir apsakymų. Knygynne Nr. 11.

Dvyliktas tomas. Jame telpa 21 apysaka ir apsakymai. Knyga 468 puslapių. Knygynne Nr. 12.

KLIMO SAMGINO GYVENIMAS. Pirmas dalis. Apysaka. Knyga 598 puslapių. Knygynne Nr. 13.

KLIMO SAMGINO GYVENIMAS. Antra dalis. Apysakos tesa. Knyga 564 puslapių. Knygynne Nr. 14.

KLIMO SAMGINO GYVENIMAS. Trečia dalis. Apysakos tesa. Knyga 576 puslapių. Knygynne Nr. 15.

KLIMO SAMGINO GYVENIMAS. Ketvirta dalis. Apysakos tesa. Knyga 624 puslapių. Knygynne Nr. 16.

MAKARAS ČIUDIKA. Knygoje telpa apart vardintos dar kitos septyniolika apysakų bei apsakymėlių. Knyga 416 puslapių. Knygynne Nr. 17.

VAIKYSTĖ. Apsakymas. Knyga 348 puslapių. Knygynne Nr. 18.

ARTAMONOVAI. Apysaka. Knyga 348 puslapių. Knygynne Nr. 19.

APIE TIKRĄJĮ POŽIŪRĮ. Visuomeniniai straipsniai, prašalbos. Knygutė 96 puslapių. Knygynne Nr. 20.

MAKSIMAS GORKIS. Parašė A. Roskinas. Biografinis aprašymas. Knyga 192 puslapių. Knygynne Nr. 21.

AUDRA. Pirmas dalis. Parašė I. Erenburgas. Apysaka. Knyga 290 puslapių. Knygynne Nr. 22.

AUDRA. Antra dalis. Parašė I. Erenburgas. Apysakos tesa. Knyga 296 puslapių. Knygynne Nr. 23.

J. BILIŪNO RAŠTAI. Pirmas tomas. Jame telpa trumpa biografija, apsakymai, eilėraščių ir literatūros kritikos straipsnių. Knyga 352 pusl. Knygynne Nr. 24.

J. BILIŪNO RAŠTAI. Antras tomas. Jame telpa publicistiniai straipsniai, korespondencijos, laiška. Knyga 572 puslapių. Knygynne Nr. 25.

TARYBŲ LIETUVOJ

Automatizuota Gamyba Naujos Statybos

VILNIUS. — Antraisiais septynmečio metais Lietuvos Liaudies ūkio taryba numatė atlikti didelius darbus gamybiniais procesams mechanizuoti ir automatizuoti. Įmonėse bus įrengta 10 naujų automatinių ir pusiauautomatinių linijų. Sešios automatinės linijos bus įrengtos mėsos bei pieno ir maisto pramonės įmonėse. Taip pat paruoštos priemonės kompleksiskai mechanizuoti ir automatizuoti daug darbo reikalaujančius procesus mašinų bei prietaisų gamyboje ir kitose pramonės šakose.

Įrengusios naują techniką, Liaudies ūkio tarybos įmonės 1960 metais galės sutaupti 40 milijonų rublių, žymiai padidinti produkcijos gamybą, sumažinti jos savikainą.

Mechanizuotas Popierius

KAUNAS. — Julijaus Janonio vardo popieriaus fabrike pirmą kartą šalyje mašinos pagalba pagamintas metalizuotas popierius. Šiam tikslui čia naudojama mašina, gaminanti puslaidininkinių popierių. Popierius, padengtas plonu aliuminio arba bronzos sluoksniu, įgauna sidabrinį arba auksinį atspalvį. Jis bus plačiai naudojamas poligrafijos pramonėje, žaislų gamyboje.

Šią mašiną sukonstravo Vilniaus elektrografijos mokslinio tyrimo instituto darbuotojai. Pagamino ją Vilniaus skaičiavimo mašinų gamykla.

Vilniuje, Stalino prospekte atidaryta nauja namų apyvokos reikmenų parduotuvė. Joje gausu įvairių indų, virtuvės reikmenų, šeiminkės darbą palengvinančių prietaisų. Čia pirkėjai taip pat gali nusipirkti radijo aparatų, televizorių, magnetofonų, dviračių, motorolerių. Atidaryta taip pat di-

SEDA. — Komjaunimo gatvėje išaugo trys nauji mūriniai komunaliniai namai. Juose atšventė įkurtuves kooperatyvo sandėlininko Bušnos, gydytojo Tolyšiaus ir kitų darbo žmonių šeimos.

Daugeliu naujų statybų puošiasi rajono centras. 12 butų namas baigiamas statyti Mažeikių gatvėje. Jis bus atiduotas naudoti gruodžio mėnesį. Statoma nauja vidurinė mokykla 880 mokinių, vaikų darželis ir lopšelis, degalų parduotuvė ir mechaninė kepykla.

Plačiai vykdoma ir individualinė statyba. Naujuose namuose apsigyveno vietinės ūkio valdybos dažytojo Kocičiaus, kelių eksploatacijos ruožo meistro Drąsučio, pensininkės Kvederienės ir daugelio kitų miesto gyventojų šeimos.

Jaunieji Talentai

SIAULIAI. — Salėje pusračiu išsirikiavę akordeonistai. Prieš kiekvieną atverstas gaidų sąsiuvinis. Vadovui Vincui Masioniui davus ženklą pasigirsta dainos melodija. Ją groja 30 muzikantų. Tai repetuoja miesto pionierių rūmų orkestrantai.

Akordeonistus pakeičia styginis orkestras. Čia muzikantai jau vyresni, labiau prityrę. Jie ne kartą koncertavo miesto vidurinėse mokyklose, pedagoginiame institute. Kitame kambaryje repetuoja choreografijos būrelis. Jaunosios šokėjos pastatė choreografinį vaizdelį "Tinginėlis sapnas". Dabar būrelis ruošia savos kompo-

zicijos žaidimą "Pievelėje" ir pasakėčios "Žiogas ir skruzdėlė" inscenizaciją. Jaunieji dramos mėgėjai stato pasaką "Raudonkepuraite". Pionierių rūmuose ant stalų dailiai išsiuvinėtos staltiesės, knygų spintos papuoštos gražiais kamučiais, ant sienų — kruopščiai išsiuvinėti paveikslai. Tai mezgimo, siuvinėjimo ir audimo būrelio mergaičių darbas. Jos mezga tautiniais raštais išmargintas pirštines, megztukus, audžia tautines juostas.

Daugiau kaip 700 jaunųjų šiauliiečių sistemingai lankosi pionierių rūmuose. Ir kiekvienas čia randa mėgiamą užsiėmimą.

Lietuvoje vyksta zonišeno saviveiklos kolektyvų apžiūros. Jonavoje, Tauragėje, Kupiškėje, Alytuje, Telšiuose ir Utenoje tokios apžiūros jau įvyko. Jose buvo atliktas Respublikinės jubiliejinės dainų šventės reperuaras. Nuotraukoje matome jaunuosius Vilkiškos rajono Čekiškės apylinkės kaimo kapelos muzikantus, Jonavoje vykusioje zonišeno apžiūroje užėmusius kaimo kolektyvų tarpe pirmąją vietą.

Siomis dienomis universitetas pažymėjo savo jubiliejų. Sukako 380 metų, kai buvo įsteigta ši aukštoji mokykla ir 40 metų, kai ją atkūrė Tarybų valdžia. Tai seniausia aukštoji mokykla šalyje.

Jubiliejaus proga Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas grupei universiteto mokslininkų suteikė respublikos nusipelnusio mokslo veikėjo garbės vardą, o eilę darbuotojų apdovanojo Garbės raštais.

Trumpai

1927 metais Lietuvoje ėjusiame literatūros, meno kritikos žurnale "Pradai ir žygiai" buvo išspausdinta įdomi žinutė apie teatrų skaičių Europoje. Tarp kitų V. Europos valstybių, tuo laiku turėjusių nuo keliasdešimt iki kelių šimtų teatrų, buvo iškeltas faktas, kad tuolaikinėje Lietuvoje esąs vos vienas teatras, tačiau ir tą patį galvojama sulikviduoti...

Toliau žinutėje buvo teigiama, kad vis tik Lietuva pranašesnė už Albaniją, kurioje tuo laiku nebuvo nė vieno nuolat veikiančio teatro.

Šiandien Tarybų Lietuvoje yra 10 teatrų.

Su nusistebėjimu buržuazinės Lietuvos laikų literatūrinis žurnalas "Gaisai" išspausdino trumpą žinutę apie tai, kad Tarybų Sąjungoje priimtas pensijų įstatymas rašytojams. Žinutėje rašoma: "Tuo žygiu Sovietų valstybė užbėgo priešakin vi-

Dainų Šventei

VILNIUS. — Ateinančių metų vasarą Vilniuje įvyks jubiliejinė dainų šventė, į kurią iš visų Lietuvos kampelių susirinks dainininkai, muzikantai, šokėjai. Žemaičiai, žūkai, kapsai, zanavykai, vilniečiai, aukštaičiai ir klaidiečiai bus pasipuošę tautiniais savo krašto rūbais, kurių eskizus paruošė dailininkai V. Palaima ir J. Balčikonis.

Pagal šiuos eskizus tautiniams rūbams audinius jau gamina Vilniaus "Audėjo" verpimo - audimo kombinatas, Kauno "Kaspino", Biržų "Siūlo" ir Rokiškio "Nemuno" fabriškai.

Universiteto Jubiliejus

VILNIUS. — Šeši tūkstančiai studentų mokosi Vilniaus Valstybiniame V. Kapuskio vardo universitete. Čia ruošiami 21 specialybėse kadrai liaudies ūkiui. Pedagoginiai ir moksliniai darbai šioje aukštojo mokslo įstaigoje dirba apie pusketvirtą šimto profesorių ir dėstytojų.

Jubiliejaus proga Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas grupei universiteto mokslininkų suteikė respublikos nusipelnusio mokslo veikėjo garbės vardą, o eilę darbuotojų apdovanojo Garbės raštais.

Trumpai

1927 metais Lietuvoje ėjusiame literatūros, meno kritikos žurnale "Pradai ir žygiai" buvo išspausdinta įdomi žinutė apie teatrų skaičių Europoje. Tarp kitų V. Europos valstybių, tuo laiku turėjusių nuo keliasdešimt iki kelių šimtų teatrų, buvo iškeltas faktas, kad tuolaikinėje Lietuvoje esąs vos vienas teatras, tačiau ir tą patį galvojama sulikviduoti...

Toliau žinutėje buvo teigiama, kad vis tik Lietuva pranašesnė už Albaniją, kurioje tuo laiku nebuvo nė vieno nuolat veikiančio teatro.

Šiandien Tarybų Lietuvoje yra 10 teatrų.

Su nusistebėjimu buržuazinės Lietuvos laikų literatūrinis žurnalas "Gaisai" išspausdino trumpą žinutę apie tai, kad Tarybų Sąjungoje priimtas pensijų įstatymas rašytojams. Žinutėje rašoma: "Tuo žygiu Sovietų valstybė užbėgo priešakin vi-

Įvairenybės

Vėžys Gydomas

Raudonaisiais Burokėliais

Mokslininkai jau seniai nustatė, kad tam tikruose augaluose yra vėžio augimą slopinančių medžiagų. Atliekant eksperimentus su pelytėmis, buvo nustatyta, kad 15 augalų pasižymi priešvėžinėmis savybėmis, tame tarpe 7 turi aiškų palinkimą slopinti auglių augimą. Tokiais augalais laikomi Citrullus colocynthis, Bryonia alba ir Rheum. Vengrų gydytojas A. Ferenci iš Csornos apskrities ligoninės jau kelerius metus gydo beviltiškomis, užleistomis vėžio formomis sergančius ligonius raudonaisiais burokėliais. Raudonieji burokėliai buvo pateikiami ligoniams visokiuose pavidaluose — išspaudos, "salotos", virinti burokėliai ir kt. Iš 22 ligonių, gydytų burokėliais, 21 pasitaisė: žymiai sumažėjo auglys, rentgeno nuotraukoje, ligoniai priaugo vidutiniškai 3-11 kg svorio, atsirado apetitas, pagerėjo bendra savijauta ir tyrimų duomenys. Tokia remisija užtrukdavo nuo 3-4 mėnesių iki pusmečio. Tačiau kovoje dėl ligonio, sergančio vėžiu, gyvenimo prailginimo ir šitokia trumpalaikė remisija yra nemažas medicinos mokslo pasiekimas. Šio metodo autorius pažymi, kad gydomąjį raudonųjų burokėlių veikimą reikėtų paaiškinti tuo, kad juose esama kai kurių dar galutinai neišaiškintų medžiagų, slopinančių vėžio augimą. Be to, jis pateikia labai savotišką įdomią hipotezę, kad šių medžiagų trūkumas skatinas vėžio atsiradimą. Bet... kaip ir pats autorius Ferenci prisipažįsta, jo pasiūlytas vėžio gydymas reikalingas tolesnio tyrimo.

J. Skliutauskas

(Mosklos ir Gyvenimas)

soms valstybėms, kurios dedasi esančios labai kultūringos, bet ligi šiol rašytojų klausimo (atseit, jų aprūpinimo pensijomis) nevaliojusios išspręsti. Ar ne gėda, kad tokiose turtingose valstybėse, kaip Francija, Anglija, Vokietija, rašytojai dažnai šelpiami labdariniu būdu!" ("Gaisai", 1930 m. Nr. 7, 362 pusl.)

Kitas tuolaikinis literatūros žurnalas "Pradai ir žygiai" paskelbė įdomią žinutę apie tai, kad Londone įsisteigė... nušvilptųjų autorių klubas. Šiam klubui, anot žurnalo, automatiškai priklauso visi dramaturgai, kurių veikalai neturėjo scenoje pasisekimo ir buvo nušvilpti publikos.

Tokia buržuazinio gyvenimo, kai kurių, jo nepažįstančių, ji aukštinančių, tikroji tiesa...

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGLJOS

Prenumeratos Kaina:

Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

TAIKOS PERSPEKTYVOS GERĖJA

1960-tus metus pasaulis sutinka daug linksmesniu veidu. Nežiūrint visų pastangų palaikyti šaltąjį karą, jis pamažu nyksta. Įkarštis ginkluotis pamažu aušta, nes jau įsitikinta, kad tos lenktynės yra bereikšmi dalykas. Niekas nieko nepralenks. Moderniški ginklai, ypatingai atominės bombos, padarė karą negalimu. Tokiai padėčiai susidarius, aišku, valstybių vyrai kitomis akimis žiūrį į tas problemas, kurios yra priežastimi nesutikimų. Komunizmo baubas pradeda mažėti, blaiviau žiūrima į Vokietijos klausimą. Rimčiau diskutuojamas nuklinių bandymų sulaukymas.

Prieš akis, be abejonės, yra daug sunkumų. Nesusipratimai yra sunkus dalykas pašalinti. Ypač kai pasaulyje vyksta plati ideologinė kova. Bet tai nei kiek nestebėtina. Negalima tikėtis, kad viskas staigiai pasikeistų ir jau jokių pastangų nebereiktų. Priešingai, reiks įdėti daug pastangų. Reiks liaudžiai bruzdėti ir reikalauti, kad valstybių vadovai veiktų nesusipratimams pašalinti. Svarbu, tačiau, kad viskas krypta geroj pusėn. Ypatingai reikšminga, kad žmonija savo vaidmenį geriau supranta. Kaip jau visi žinote, mokslo įstaigos pradėjo rodyti aktyvumą taikos užtikrinimo klausimu. Pirmiau to nebuvo.

Taigi, pradedant 1960-tus metus, žmonės gali būti ramūs. Susinaikinimo pavojus mažėja. Liaudis gali matyti savo pergalę. Viskas ko reikia, tai nenuleisti rankų.

KUO TAS BAIGSIS

Kanados žmonės dažnai didžiuojasi, kad Kanada savo gerbūviu pirmojoje vietoje po Jungtinių Valstijų. Bet šis gerbūvis nėra normalus. Jeigu žmonės giliau pažvelgtų, pamatytų, kad mūsų ekonomijoje yra kas tai tokio, ko nėra Jungtinėse Valstijose.

Per 1959 metų devynius mėnesius Kanados deficitas siekė \$1,119,000,000. Šion sumon įeina ir kitų šalių kontroliuojamų kompanijų išvežtas prekes. Tai baisūs nuostoliai. Jeigu šitaip bus kiekvienais metais, tai kas bus iš to? Kanadiečiai bus priversti mažinti importą ir daug skrumniau gyventi.

Kodėl Kanada iki šiol išsilaikė nesubankrutavusi, nors tokie ar bent mažesni deficitai būna beveik kiekvienais metais? Atsakymu yra štai kas: svetimo kapitalo investimentai. Per trečią 1959 metų ketvirtadalį svetimo kapitalo Kanadoje buvo investuota \$269,000,000. Šis kapitalas padengė 94 procentus tų trijų mėnesių deficito. Tai gi, Kanados nuostoliai padengiami naujais investimentais.

Bet kuo tokia situacija gali pasibaigti? Atsakymas gali būti aiškus. Ilgai netruks, kol viskas Kanadoje priklausys užsienio kapitalui. Visos įmonės, visi aliejaus šaltiniai, visos kasyklos bus svetimsalių kontrolėj. Kanadiečiai tikrai dirbs, kraus svetimiems kapitalą. Juo daugiau Kanados įmonių ir kitų priemonių priklausys svetimiems, tuo vis didesnes sumas jie pasiims pelno pavidale. Jiems bus dar lengviau pasiglemžti Kanados turtus. Nebereiks net įgabenti kapitalą, galės tai padaryti vietoje gaunamu pelnu.

Jau ne kartą buvo iškeltas faktas, kad tokia šalis, kurios įmonės ir gamtos turtų šaltinius kontroliuoja svetimi, galų gale palieka bejėgį, netenka savo nepriklausomybės. Tokios tai išvados galime ir mes laukti.

ŠIRDINGAS AČIŲ

Liaudies Balso vėjus eina prie pabaigos. Atrodo, kad jis bus gana pasėkmingas. Liaudies Balso išėjimas bus užtikrintas dar vieniems metams. Tai labai puiku. Už tai didelis ačiū visiems vadininkams ir rėmėjams. Malonu žinoti, kad Liaudies Balso skaitytojai gerai supranta spaudos rolę ir padeda jai išsilaikyti.

Pas Kauno Arkivyskupijos Valdvoją

Rašo Rojus Mizara

(Tęsa)

Paskui jis parodė nuotraukas, darytas Vengrijoje. Kaip žinia, praėjusią vasarą Lietuvos katalikų dvasininkijos delegacija, vadovaujama J. Stankevičiaus, lankėsi Vengrijos Liaudies Respublikoje. Ir ten, aišku, vengrai juos fotografavo.

— Kaip gi vengrai tamsatiko?

— Labai svetingai, — buvo atsakytas.

— Plačiau ten važinėjote?

— Pavažinėjome, pasidairėme, su Vengrijos dvasininkija apie bendrus reikalus pakalbėjome.

Neužilgo buvo parūpintas fotografas ir mes čia kartu nusifotografavome.

— Ėjome vakarienės.

Ilgokas, daliai papuoštas stalas buvo gausiai apkrautas visokiomis gėrybėmis. Šeimininkas sėdosi gale stalo ir prašė, kad aš sėdčiau prie jo.

Išsivystė pokalbiai. Jis klausinėjo mane apie Amerikos lietuvius, apie dipukus, ypatingai apie tai, ką dabar veikia dipukiški kunigai. Kalba lieti ir pabėgėlius vyskupus.

— Norėčiau iš tamtos ir aš kai ką sužinoti, — klausiau šeimininko, — apie vyskupus pabėgėlius. Pas mus, Amerikoje, plačiai ir rimtai šnekama, kad ark. Skvireckas, vyskupas Padolskis ir Brizgys Vatikane gavo iš popiežiaus Pijaus XII-ojo nemaža pylos. Ar tai tiesa?

— Popiežius jų už pabėgimą iš Lietuvos, žinoma, nepaglostė, — atsakė J. Stankevičius.

Visi garsiai nusijuokė, o vienas, berods, rektorius, sakė:

— Padaryti, kaip jie padarė, jokiomis aplinkybėmis neleistina. Neužilgo mes rušiams siųsti į Romą pasimokymui du jaunos vyrus.

— Su tarybinės vyriausybės žinia?

— Taip!

J. Stankevičius pasakojo:

— Mes čia šiomis dienomis netekome vieno vyskupo: mirė Ramanauskas, tik vakar grįžau iš laidotuvių, iš Telšių.

— Apie jo mirtį girdėjau, — atsakiau. — Ar daug kunigų dalyvavo laidotuvsė?

— Apie 140.

Vyskupas Ramanauskas neturėjo vyskupijos. Kadangi jis gyveno Telšių vyskupijoje, Telšių ligoninėje mirė, tai ten ir buvo palaidotas.

Kai kas gal paklaus: kodėl gi kan. J. Stankevičius yra Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos val-

dytojas? Kaip tai atsitiko?

Atsitiko tai dėl to, kad Kauno arkivyskupijos arkivyskupas Skvireckas karui baigiantis, su hitlerinės armijos likučiais pabėgo į užsienį, taipgi ir Vilkaviškio vyskupijos vyskupas Padolskis pabėgo į užsienį. Pirmasis šiuo metu randasi Austrijoje, antrasis — Romoje. Vadinas, einant Romos katalikų dvasininkijos priimtais nuostatais, kol gyvi abu šitie asmenys dar tebesiskaito minėtų vyskupijų valdytojais, ir kol jie bus gyvi, tol nebus galima paskirti toms vyskupijoms kitus vyskupus!

Jiedu pabėgo, palikdami savo "aveles" dievo valiai. Tačiau, jeigu yra vyskupijos, tai jas ir privalo kas nors valdyti, tvarkyti, kitaip įvyktų anarchija. Tuo būdu ir buvo paskirtas J. Stankevičius šių minėtų vyskupijų valdytoju. Nors J. Stankevičius šiandien oficialiai nėra vyskupas, bet jis tikrumoje turi didesnę galią už kai kurį vyskupą, nes jis, be kitko, valdo dvi vyskupijas. Jis iš tikrųjų sėdi arkivyskupo soste. Ir aš mačiau, aš girdėjau, kaip kunigai ir seminarijos rektorius vadina J. Stankevičių "ekscelencija".

Teiravausi, kas, šeimininko nuomone, bus Kauno arkivyskupijos vyskupu, kai mirs Skvireckas, kuris, kaip žinoma, jau gerokai nusenėjęs. O jeigu popiežius Jonas XXIII-sis, mirus Skvireckui, atsisakytų vyskupą paskirti, kas tuomet būtų?

Pagalvojęs J. Stankevičius atsakė:

— Be vyskupo nebūsime. Jei popiežius nepaskirs, tai mes čia patys kaip nors jį susirasime.

Apie ark. Skvirecką, kiek patyriau, Lietuvos katalikų dvasininkija yra ne kokios nuomonės. Čia pat, prie stalo, išgirdau tokių dalykų, kokių nebuvo ligi tol girdėjęs: Skvireckas, pasirodo, jau senokai serga, gyvenęs antrąją vaikystę jau ir nebeuikalba kaip reikia. Ir jis labai bijosi mirti!

Skvireckas taip bijosi mirti, kad **nedrįsta atsigulti!** Jis niekad negula — miega sėdėdamas, kadangi jaučia: kaip greit atsiguks, taip jau ir nebeatsiguks! . . .

Jei būčiau tai girdėjęs kur nors kitur, vargiai tuo būčiau tikėjęs.

Staiga rektorius A. Lapė užklausė:

— Koks ten pas jus, Amerikoje, yra kunigas Balkūnas?

Pasakiau, primindamas, jog popiežius Pijus XII-asis padarė jį prelatu matyt, už

tai, kad turi aštrų liežuvį komunistams niekinti.

— Įdomu! — atsakė rektorius. — Keletą kartų girdėjau aš jo pamokslus, sakytus per "Am. balsą" — taisykus Lietuvos katalikams. Pasakysiu: labai seklūs, paviršutiniški, netobuli, nepritaikomi Tarybų Lietuvos žmonėms. Balkūnas mūsų žmonių nepažįsta.

— Nepataiko jis, — atsakiau, — ir Amerikos lietuviams katalikams. Balkūnas — žemos rūšies politikierius, daugiau niekas.

Ir taip, užkandžiaudami ir gurksnodami, kas stiklėly vyno, kas konjako, kas alaus, šnekėjome apie visokius didesnius ir mažesnius dalykus. Kai klausimas liedsdavo Lietuvą, jei kuris iš valgytojų ką nors "ne taip" prasiūtdavo, tai šeimininkas jį tuojau pakoreguodavo, primindamas, jog tarybinė santvarka, tiek katalikams, tiek nekatalikams darbo žmoniems, — gera santvarka. O, jeigu dar jaučiama šen ir ten trūkumų, tai netrukus jie bus pašalinti.

Staiga šeimininkė atneša jaunutėlės karštos paršienos, kurią valgant, rodosi, žmogus liežuvį prarysi.

— Neatsimeņu, ar aš savo gyvenime kada nors tokio gardumėlio būčiau ragavęs! — komplimentavau šeimininkę.

Kan. J. Stankevičius aiškino, kaip čia ši mėselė atsirado.

— Važiuoju aš mašina per provinciją, — pasakoja jis, — ir pasiveju einantį žmogų. Sakau šoferiui: sustokit, paimkim ir pavežkime jį. Žmogus įsėda. Kalbamės. Paaiški, kad jis vieno kolūčio pirmininkas. Netrukus ir jis mane atpažino. Kai parvežiau jį namo, pirmininkas sako: jeigu jūs man tiek gero padarėte, tai prašau sustoti pas mane pietų. Sustojau, užkandau. Na, ir ten gavau jaunutį paršeli.

Šis įvykis aiškiausiai pavaiduoja tai, kaip nūnai aukštoji katalikų dvasininkija siekiasi sumegzti ryšius su kaimu, su valstietija.

Klausiau, ar katalikai leidžia sau kokios nors literatūros.

— Spaudos — knygų, žurnalų, laikraščių — Lietuvoje užtenka visiems. O kiek mums religiniams reikalams reikalinga, atspausdiname.

(J. Stankevičius nepasakė, bet aš vėliau iš kitų šaltinių patyriau tokį dalyką: kai kurie aukštieji dvasininkai norėtų leisti žurnalą tikybiniams reikalams aptarti, ir

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Sau
Ka
graži
dama
Zin
kad j
kus s
Tad
tie p
mažai
Ma
veikin
tikraj
Per
visado
net m
vo ka
minda
Gal
tu.
Iš
tokie
seniau
tuo la
Kas
žius j
ir vys
taiką,
sius v
Tad
svarus
Bet
nėra
Ka
išsivy
taiką
sulaik
versit
šia pe
Mont
dentai
monst
dami s
bei.
Neš
taikos
pasial
čių nu
žemėje
Puik
O at
prieš k
kario m
Mūsų
patavo
kos žod
perseki
Daug
pasirod
nai.
Daba
Štai
gresas
"Dirv
"Tarp
rodoje
dalyvav
mija už
kostium
žukausk
gautu iš
Malon
Tačiau
tas kosc
tuvos, o
Ar ne
gu Lietu

Pastabos

Kalėdų proga ir popiežius gražiai pakalbėjo pasisakymas už taiką.

Žinoma, tai gerai. Gerai, kad jis paragino valstybininkus siekti taikos.

Tačiau, kaip nekalbėsime, tie popiežiaus pasisakymai mažai reiškia.

Masinis žmonių balsas ir veikimas už taiką, sudaro tikrąją jėgą.

Per šimtmečius popiežiaus visados kalbėdavo už taiką ir net meldėsi. Bet kai įvykdavo karai, jie visados juos laimėdavo.

Gal taip pat ir dabar būtų.

Iš to atžvilgio popiežiaus tokie pasisakymai niekad seniau neturėdavo įtakos, tuo labiau dabar.

Kas kita būtų, jei popiežius įsakytų savo kunigams ir vyskupams darbuotis už taiką, **organizuoti** tikinčiųsių veikti už taiką.

Tada jo žodis tikrai būtų svarbus.

Bet to nebuvo praaišyta ir nėra nei dabar.

Kanados universitetuose išsivystė stiprus veikimas už taiką ir nuklinių bandymų sulaukymą ant visados. Universitetai vienas po kito ruošia peticijas.

Montrealo universitetų studentai suruošė puikią demonstraciją Ottawoje, įteikdami savo peticiją vyriausybei.

Nešami plakatai mirgėjo taikos šūkiais, tarp kurių ir pasisakymai prieš amerikiečių nuklines bazes Kanados zemėje.

Puikus dalykas! . . .

O atsimename, kas buvo prieš karą ir pirmaisiais pokario metais?

Mūsų universitetuose viešpatavo reakcinė dvasia. Tai kos žodis buvo slopinamas ir persekiojamas.

Daugeliu atvejų studentai pasirodydavo kaip chuliganai.

Dabar visai kas kita.

Štai kaip pažanga ir progresas pakilo Kanadoje!

"Dirva" praneša, kad:

"Tarptautinėje Moterų parodoje New Yorke, kurioj dalyvavo apie 30 tautų, premija už gražiausią tautinį kostiumą atiteko dr. Marijai Zukauskienei, kuri vilkėjo gautu iš Lietuvos kostiumu."

Maloni ir linksma žinia.

Tačiau įsidėmėkime, kad tas kosciumas gautas iš Lietuvos, o ne dipukų kūrinys.

Ar nekyla klausimas: Jėgu Lietuvoje dabar lietuviybė

Kanada yra toks platus kraštas, kad tuo metu, kai Newfoundlandė 4 valanda baigiasi, tai Whitehorse mieste, North West Teritorijoj, dar tik pusė po dešimties. Šokikė Gloria Bonnelli negali "išfigeriuoti", kaip bus su Naujais Metais. Juk jie ne vienu metu prasidės įvairiose Kanados vietose.

Ką Kiti Rašo

Atvyksta iš Lietuvos

Kun. Juozas Prunskis gavo nuo motinos pranešimą, kad jai viskas reikalingo išvažiavimui iš Lietuvos Amerikon jau paruošta. Ji atvykstanti čia po Naujų Metų.

Įsitėmkykite, kun. Prunskio motina atvyks iš Sibiro, bet iš Vilniaus.

O kiek daug tiradų girdėjome, jog Lietuvoje lietuvių jau nelikę — visi Sibire ar kapuose.

Skleista daug visokių meilų ir apie premjerą Chruščiovą, bet kun. Prunskis norėjo jį sutikti ir paprašyti leidimo motinai atvykti Amerikon. Premjeras buvo užimtas pokalbiais, bet jo žmona sutiko kalbėti su Prunskiu ir patenkino jo prašymą.

Atvyksta Chicagon ir Pauliaus Leono sūnus ir dukterė. Leonai taipgi prašė Chruščiovo leidimo ir gavo pažadą.

Melai apie "trėmimus Sibiran", apie žudymus Lietuvoje, taip ir melai apie premjerą Chruščiovą jau dabar aiškiai matomi visiems, tik aklesnis už aklą to negali matyti.

Lietuvos "laisvintojai", kurie naudojami tuo "laisvinimu", vis dar meluoja. Jie patys netiki tam, meluoja, nes nori palaikyti sau pelningą "verslą". Kai kuriems jų taipgi pagieža nustelbia blaivą sensą.

— V. Andrušis

naikinima, ką dipukų spauda nuolatos teigia, tai kaip tai yra, kad Lietuvoje dabar gaminami puikiausi mūsų tautiniai kosciukai, kurie laimi net New Yorke premijas!

Z. Janauskas

Juk tai gėda!

Kunigų "Draugas" plačiai prabilo apie šiomis dienomis Tivoly mirusį arkivyskupą Juozapą Skvireckį. Daug pripasakojo apie jo "didelį nuopelnus". Svarbiausias jų buvo išvertimas į lietuvių kalbą biblijos. Darbas, žinoma, buvo nelengvas ir įkyrus, bet jį skaityti dideliu lietuvių tautai nuopelnu, mums rodo, negalima, neteisinga.

Mums labai įdomu tas, kad išties keturių skilčių "Draugo" straipsnyje nė žodeliu neprisimenama apie vieną didelį arkiv. Skvireckio ir lietuvių tautos gyvenimo laikotarpį. Straipsnio autorius Dr. P. Mačiulis pamiršo mums papasakoti, ką šis aukštas dvasiškis veikė antrojo pasaulinio karo metu. O jis gi veikė, daug veikė, energingai veikė.

Kaip žinia, arkiv. Skvireckis sušilęs mobilizavo lietuvių tautą Hitlerio tarnybai. Tai buvo baisus, kruvinas, prakeiktas nusižengimas prieš visą žmoniją. Jeigu Lietuvoje atsirado nemaža Hitlerio talkininkų, lietuviškųjų žmogžudžių, kurie padėjo hitlerininkams išskirsti daugiau kaip pusę milijono visiškai nekaltų žmonių, senų ir jaunų, vyrų ir moterų, tai didelė dalimi tenka "padėkoti" arkiv. Skvireckio ir jo kolegų pasidarbavimui.

Juk tik todėl, kad jis buvo susitęsęs savo rankas, taip sunkiai nusidėjęs lietuvių tautai, arkivyskupas Skvireckis bėgo iš Lietuvos, nešdinosi nuo lietuvių tautos ir iki mirties jos bijojo.

Gėda "Draugo" redaktoriams už paslėpimą nuo sa-

vo skaitytojų šios kruvinos tiesos.

— Laisvė

"Laisvintojai" žudikai

"Laisvinimo" tarybinių ir liaudies respublikų žmonių biznis matyti mažėja, tai tarp pačių "laisvintojų" prasidėjo varžytinės už vedimą to "biznio" ir net žudynės.

Kiek laiko atgal Munique, kur yra "laisvintojų" centras, mirė apnuodytas ukrainiečių "laisvintojų" stambus šulas, buvęs hitlerininkas. Paaikėjo, kad jis besivaržydamas su kitais tokiais, matyti pralaimėjęs to "biznio" kontrolę, buvo pasiruošęs iškelti aikštėn visą tą klasą.

Dabar skelbiama, kad tame pačiame Munique kas tai kėsinosi apnuodyti visą štabą Radio Free Europe, per kurį vedama pikta propaganda prieš TSRS ir liaudies respublikas, ir kuris gauna iš Amerikos pinigų.

Buvę hitlerininkai vokiečiai kaltina tame komunistus, bet kaip komunistai prieš prietų "laisvintojų" Munique?

JAV pareigūnai ten sako nieko apie tai nežina netgi negirdėję, kad kas būtų bandyta nuodyti.

Labai galima, kad šis užmojis turi ryšio su nunuodijimu ano ukrainiečio, jei tai nėra išmisas. Labai betgi galima, kad šis "apnuodijimas" bus išmisas piktos propagandos prieš TSRS tikslu. Gerėjant JAV ir TSRS santykiams "laisvintojai" jaučia, kad geras biznis jiems neilgai tęsės. Jie norėtų juo ilgiau jį tęsti.

Ukrainiečių "laisvintojų" biznis buvo ypatingai didelis. Vienas "laisvintojų" lyderis sėdi Luksemburge ir turi užėmęs visą didelį namą "laisvinimo" biui. Jisai, žinoma, nieko neveikia, tik stengiasi dumti akis tiems, kas teikia finansinę paramą, kad jis labai daug ukrainiečių sukurstas prieš tarybinę valdžią.

Kaip geras buvo "laisvinimo" biznis pirmiau galima spręsti ir iš to, kad Amerikos lietuvių "laisvintojų" lyderiai išleidė \$14,000 už įnešimą vienos rezoliucijukės Kongresan, kuomet visiems žinoma, kad rezoliucijos Kongresan įnešamos nemokamai — bile kongresmanas tai gali daryti be jokio mokescio.

Lengvatikiai duoda aukas, o "laisvinimo" lyderiai eikvoja jas lėbaudami.

— Vilnis

Teis Suokalbininkus

BAGDADAS. — Irake netrukus prasidės byla 77 suokalbininkų, dalyvavusių pasikėsinime nužudyti premjerą Kassem.

ŠYPSENOS

Skaudus smūgis

Senutė buvo pašaukta į teismą liudyti. Teisėjas užsispyrė, kad ji pasakytų savo amžių, bet ji priešinosi ir tiek. Bet galų gale pasakė, kad jai 97 metai.

"Matote, tas neužgavo jūsų", ramino teisėjas.

"Kaip tai ne?" atšovė senutė. "Visi mano pažįstami manė, kad aš turiu 100 metų".

Pagelbėjo surasti laikrodį

Vienas laikraštis gavo sekamą laišką:

"Praėjusį ketvirtadienį aš pamečiau auksinį laikrodį, kurį labai vertinu. Tuoj paskelbiau per jūsų laikraštį ir laukiau. Vakar parėjau namo ir radau laikrodį kito žiņono kišenėj. Ačiū labai".

Ji nematė

"Aš miegu su tėveliu praėjusią naktį", tarė mergaitė savo mokytojai.

"Ne, ne", sako mokytoja, taisydamą mergaitės kalbą. "Aš mėgojau su tėveliu praėjusią naktį".

"Jūs matyti atėjote po to, kai aš jau miegojau", atsakė mergaitė.

Nesijuokit

J. Kardelis sako, kad "Jėgu Vakarai būtų paslankesni, Maskvos diktatūra seniai jau būtų išnykus, kaip dūmas".

Bėda tame, kad Vakarai yra senas gyvūnas ir negali būti paslankus.

"Vaduotojų" Mikas Vaidyla nusiskundė, kad praėjusiais metais "Lietuvos laisvinimo darbams" gauta aukų mažiausia.

Kitais žodžiais tariant, karvutė baigia užtrukti.

M. Krupavičius išvadines dipukus nuo virvių paleistais drigantais.

Gražų vardą jis jiems davė tas barzdotos kunigėlis. Ir matyti vis už tai, kad nenori skirtis su doleriais, ne užtektinai aukoja Vlikui.

Viceprezidentas Niksonas rekomendavo, kad prezidentą Eisenhowerį Washingtonas pasitiktų, jam grįžus, su dideliemis iškilėmis, bet pasitiko vos 1,500 žmonių.

Bėda verčiama ant šalčio. Kyla klausimas, kaip gi tie amerikiečiai "užkariaus" Rusiją, kuomet tenai dar šalčiau, negu Washingtonė.

Dr. Šaipokas

Kapsto Pelenus

Rašo N. AUKSTUOLIS

Šiais laikais labai daug žmonių lankosi už taip vadinamos "geležinės" užuolaidos. Tūkstančiai ir tūkstančiai visokių pakraipų žmonių lankėsi anoj pusėj. Visi jie sugrįžę pasakoja, ką matė. Skaitant jų pranešimus, gali lengvai juos suskirstyti į dvi dalis. Tuos, kurie tik pasakoja, ką jie matė, ir tuos, kurie pasakoja tai, ko jie ieškojo ir kiek surado.

Daugelis papasakoja paviršutiniškai, ką jie matė, ką kalbėjo, kas patiko, kas nepatiko, pagal savo skonį. Tokių pasakojimai, su mažomis išimtimis, didlapiuose nukisami į vidurinius puslapius, visai negarsinami. Neįdomu, jei nėra nieko, kas leidėjų širdžiai patiktų. Na, o jeigu dar pasako ką nors teigiamai, tai visai "neįdomu".

Kitą rūšį sudaro žmonės, kurie vyksta iš kalno nusistatę ne apžiūrėti, pamatyti, kas nauja yra, kas gera atlikta, o paieškoti, kas dar negera yra, kas dar kenkia šalių pažangai, ką galima panaudoti prieš naują gyvenimą. Šiems korespondentams neįdomu, kad miestas pasistatęs naujų fabriku, naujų mokyklų, naujų teatrų, naujų universitetų, naujų gyvenamųjų namų, nutiesęs naujų kelių ir t. t. Jie pešioja tokius dalykus, kurie dar yra užsilikę iš praeities. Jie priylgsta tam žmogui, kurio trobesiai sudegę, o jis ieško pelenuose, ar nėra kokio nors daikto, kuris būtų geras kam nors. Jie ieško to, kas galima būtų panaudoti savo tikslui prieš oponentus.

Pastaruoju laiku spaudoje buvo daug straipsnių apie Lenkiją. Ypač daug prirašė A. M. Rosenthal, New Yorko Times korespondentas, išvytas iš Lenkijos už kiauilišką landžiojimą. Pelenų kapstymą ir ieškojimą ko nors tokio, kad parodžius, kokia "netikus" Gomulkos valdžia. Mūsų "veiksniai", kad ir nebuve, nei kiek neblogiau kapsto pelenus ir trauko nuodegulus, kuriais bando nelaimingus savo skaitytojus "informuoti" apie gyvenimą tėvynėje. Kas gera padaryta, kas gražaus įvyko, jiems neįdomu. Priešingai, jiems nervus gadina.

Bet šiandien žmonės nėra tokie nemokšos, kad neat-skirtų pelų nuo grūdų. Tiesa, gal yra tokių, kurie, neskaitydami kitokios spaudos, ir patiki jiems, nors nekuriame laikui, bet tokių skaičius mažėja.

Juk tik nieko nenusimanas žmogus gali nesuprasti, kad perėmimas valdžios yra tiktai pradžia. Perorganizuoti ūkį, pertvarkyti gyvenimą naujais pagrindais — tai ne vienos dienos darbas. Imkime, pavyzdžiui, tik mūsų gimtąjį kraštą Lietuvą. Kiek ten naujo yra, kiek gera yra atlikta. Bet gi yra dar daug to, kas nepakeista. Yra ir žmonių, kurie ne tik nepadedą, bet gal dar bando kenkti. Bet ir su gerais norais žmogui nelengva pasikeisti. Suaugusiam žmogui jau sunku prasimokslinti, prasila-vinti. Gero mechaniko išlavini-mas ima keletą metų. O pabandyk seną žmogų atkal-binti nuo religinių prietarų?

Toronte buvo atsitikimas, kuris pavaizduoja žmogaus charakterį. Reikėjo ištiesinti gatvę. Prisiėjo keletą namų nugriauti. Bet senutė moteris atsisakė eiti iš namo ir tiek. Girdi, ji nori mirti tame name. Senas namas, baurus namas, bet ji nenori skintis. Reikėjo nešėti išnešti. Ir niekas nebandė skriausti ją. Už namą buvo užmokėta gerai, už tuos pinigų galima buvo nusipirkti gražesnę namą, geresnia-me distrikte.

Vienas korespondentas ra-portuoja, kad Lenkijoje ir bendrai socialistinių šalių žmonių tarpe paplitusi gir-tuoklystė. Jis bando įrodinė-ti, kad tai naujo gyvenimo kaltė. Tuo tarpu jis pats pri-pažįsta, kad nauja vyriausy-bė ir bendrai kultūringoji vi-suomenė veda griežtą kovą. Tai ženklas, kad senovė ne-nori pasiduoti. Ar mes ne-pamename, kaip po pirmojo karo Lietuvoje buvo sunku susidoroti su samagono va-rytojais. Visi krūmai buvo prilindę tų "fabrikantų".

Nežiūrint to, kad dar daug kas tebėra sena, nepasikeitę, socialistiniuose kraštuose y-rą padarytas didelis žingsnis pirmyn. Daug kas gera pa-statyta, sena pagerinta. Kul-tūrinis gyvenimas nepaprastai išskeltas. Panaikintas ne-darbas, suteiktas gydymas valstybės lėšomis, suteiktas mokslas valstybės lėšomis. Kur nauja santvarka nuga-lėjo, ten viskas geriau, pa-žangiau. Bet kur senovė dar neišgyventa, tenai dar yra ir negerovių. Religija, gir-tuokliavimas, tamsa, apsilėi-dimas buvo ir pirmiau. Ir daug to dar yra likę. Tai vis akmenys, kurie kliudo pa-žangai eiti pirmyn. Bet tai praeities liekana. Ir tik lai-kinas reiškinys. Netruks il-gai ir tiems pelenų kapsty-tojams neliks ką veikti.

Tiesa Apie Kryžių

Važinėjant Lietuvos ke-liais, dažnai tenka matyti kryžių. Rūpintojėlis arba "kančia", kaip ji dažnai va-dina tikintieji, dairosi į pra-eivius. Kryžiumi kartą me-tuose tikintieji paženkliną savo namų duris. Dar taip neseniai būdavo tikima, kad kryžiaus bijas pats šėtonas. Net patarlė buvo sudėta: "Bijo, lyg velnias kryžiaus". Persižegnodami pamaldūs žmonės stengėsi kryžiaus ženklų apsisaugoti nuo piktu dvasių. Tikinčiųjų manymu, užtenka vandenyje panardin-ti kryžių, ir vanduo tampa švęstus, net stebuklingu. Se-ni dievobaimingi žmonės dar ir dabar žiovaudami peržeg-noja savo burną, kad nela-basis neįlistų. Aplamai, kry-žius, tikinčiųjų krikščionių manymu, apsaugo nuo viso pikto. O atsiradęs tas kry-žius, būk tai, tada, kai pik-ti žmonės nukankino patį dievo sūnų Kristų, jį nukry-žiuodami.

Ar kryžius yra toks šven-tas daiktas ir ar jis įrodo buvus dievo sūnų Kristų? Jau gan seniai paaiškėjo, kad kryžius neįrodo dievo buvimo, neįrodo, kad žemė-je buvo Kristus. Ir tuo la-biau kryžius neturi jokios stebuklingos galios.

Kryžius yra sena sena žmonių relikvija. Jį žmonės

garbino žymiai anksčiau, ne-gu atsirado pati krikščiony-bė ir Kristaus kultas. Įdomu, kad kryžius senovės Egipte bei kitose šalyse buvo ne mirties, o laimės ir gyvybės simbolis. Misionieriai buvo labai nustebinti, kai Meksi-koje ir Peru aptiko kryžius, ištašytus akmenyje, prieš baltiesiems įkeliant koją į Amerikos žemyną. Kryže-liais kaklą buvo apsikabinę-je egiptiečių kariai. Kryžių po kaklu nešiojo Asirijos ca-rai, rytiečių dvasininkai — žyniai jais puošė savo gal-vas. Kryžiaus formos, mal-dyklas statė Kinijoje, Mala-joje, Korėjoje, Japonijoje.

Senovės Graikijos Mikėnų ir Kapodokijos miestuose 1300-1000 metų prieš mūsų erą irgi buvo garbinamas kryžius. Tad kokiū būdu persikėlė kryžius per Atlanto vande-nyną į Ameriką anksčiau už pirmuosius krikščionis? Ko-dėl australiečiai, prieš atke-liaujant pas juos krikščio-nybei, molinius puodus puošė kryžiumi? Kaip nuėjo kryžius į pagoniškąją Japo-niją arba Malają dar visu tūkstantmečiu anksčiau už paties tariamojo Kristaus pasirodymą? Nebent tai ste-buklas? Bet stebuklus turė-jo daryti tas pats dievas tē-vas, kuris leido nukryžiuoti

savo sūnų Kristų... Mat, anot krikščionių dvasininkų, kryžius pasirodė tik po Jė-zaus Kristaus mirties. Baž-nyčia į šiuos klausimus netu-ri ką atsakyti. Mokslas at-sako pagrįstai, tvirtai, nesu-griaunamai.

Pirmykštis žmogus labai daug prisikentėjo be ugnies. Šaltis ir pikti žvėrys perse-kiojo laukinį žmogų. Tamsa, klaiki, kraupi tamsa jį bau-gino naktimis. Tik saulė skleidė šilumą, gyvybę, davė šviesą. Ir už tai ta saulė ta-po didžiausiu, švenčiausiu dievu. Įgaimiui žmogui pa-vyko gauti ugnį trynimo bū-du. Du sausi sukryžiuoti pa-galiukai: vienas ilgesnis, antras trumpesnis. Trinant iš jų išstrykšta ugnis. Ta pa-ti ugnis, kurią dievai svai-do žaibais į žemę, padega net žalius girių medžius. Da-bar žmogus turi ugnį ir nuo-dėgulus arba degančias vily-čias svaudo į užpuoliusius žvėris. Kokia laimė! Žmogus turi dievo — saulės gabalė-lį, turi didžią jėgą. Ir naktį šviesu, ir urve šviesu, jau-ku, šilta. O išgauna ugnį kryžiaus dėka. Kryžius — ugnies dievas, žmogaus jė-gos dievas, davęs pergale prieš tamsą, šaltį, žvėris. Kryžių, ugnies gaminimo priemonė — du sausus pa-galiukus, žmogus saugo po savo būsto stogu, kad nesu-drėktų. Tai ugnies išgavimo įrankis, jis lydi žmogų vi-sur. Kryžius pasidaro šven-tu. Vėliau kryžiai įgavo svastikos pavidalą. Toks kryžius, su aplūžusiais ga-lais, buvo pritvirtinamas prie virbo, kurį smarkiai su-kiojant, virbo galas užsideg-

davo. Bet ir čia būta kry-žiaus — ugnies tėvo.

Yra kryžius — žmonių nu-kryžiavimo simbolis. Romos imperijoje bausdavo žmones mirtimi, juos nukryžiuoda-mi. Bet tatau buvo daroma dar prieš keletą šimtmečių iki tariamo Kristaus pasiro-dymo. Nusikaltėlių rišdavo prie didelio "T" raidės pavi-dalo stulpo. Stulpas, virš jo skersinis — štai visa žmo-gaus nukryžiavimo' priemo-nė. 73-71 metais prieš mūsų erą (dar Kristui "negimus") Romoje buvo nukryžiuota daugybė vergų — Spartako vergų sukilimo dalyvių. Tai-gi kryžius, kaip mirties ir kankinimo simbolis, yra at-siradęs irgi anksčiau už pa-čią krikščionybę ir neįrodo buvus Kristų.

Kryžius, aplamai, yra se-nesnis už krikščionybę ir kaip šventa relikvija ir kaip nukryžiavimo, žmonių mir-ties bausmės, nukankinimo priemonė. Tokia yra istorinė tiesa apie kryžių.

Reikia pridurti, kad kry-žiumi prisidengę kryžiuočiai atnešė nesuskaitomas aukas pasaulio tautoms. Čia ir kry-žiaus karai "Kristaus kars-tui vaduoti" viduramžiais, čia ir ispanų krikščionys A-merikos indėnams. Pagaliau vokiečių "krikštijimai" Prū-sijoje, Lietuvoje, Latvijoje. Tai pražudė milijonus žmo-nių. O inkvizicijos teismai! Jie irgi buvo atliekami Kris-taus vardu, prisidengiant kryžiumi. Apie inkvizicijos žiaurybes net baisu ir pagal-voti, o inkvizicijos vėliava taip pat "papuošta" kalavi-ju ir kryžiumi.

Kryžiumi ir dievo vardu

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siūsate į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skai-tai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS SEŠELIAI — žiaurios tikrovės vaiz-dų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Ilustruo-ta, 316 psl., kaina \$3.00.

SIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, ka-dā mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Ilustruota.

SLIAPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydami matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuo-pelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti vir-šeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygy, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill., USA

Kaip Eina LB Vajus

Pirmo, antro ir trečio rajono ribose esantieji Liaudies Balso draugai ir draugės Naujus Metus sutinka garbingai atlikę savo uždavinį dėl savitraščio išlaidavimo. Jie būtinausiai reikalingas dėl LB išlaidavimo aukų kvotas jau išpildė ir pradėjo labai reikiamą papildomą kaupimą ant kvotų. Taipgi Jungtinėse Amer. Valstijose LB draugai ir draugės pavyzdinai pasidarbavo ir suteikė savitraščiui labai reikalingą paramą. Tik ketvirtame rajone, kažin kodėl šlubuoja organizuotės nariai, jaus pravedimas. Pavieniai rėmėjai ir iš ketvirtą rajoną labai gražiai atsiliepiama, bet rajono centre, Vankuveryje, iki šiol trūko organizuotos veiklos vajuos pravedimui. Dedame viltis, kad vajuos baigiantis ir ketvirtą rajoną draugai ir draugės neliks atsilikę nuo savo uždavinių išpildymo.

Laikė praėjusios savaitės LB vajininkai ir rėmėjai gražų šuolį padarė pirmyn su naujomis prenumeratomis. Laikė savaitės gauta 10 naujų prenumeratų ir \$404.00 aukų. Gražiausiai pasirodė Montrealo - Verduno ir So. Bostono apylinkių pažangūs lietuviai. Taipgi gražiai papildė vajuos veiklos rezultatus Čikagos, Brooklyno, Vankuverio, Waterburio, Atikokan, Red Lake, Rochesterio ir Toronto vajininkai. Vajininkų eilę papildė San Leandro, Calif., vajininkai.

Toronto vajininkų lenktynėse neįvyko žymesnių pakeičimų. Su vajuos punktais pažengė pirmyn vajininkai T. Rimdžius, P. Mockaitis, P. Bepirštis ir B. Zukauskas. Vajininkų priešakyje vis laikosi J. Valaitis.

Tarpjonišose lenktynėse už pavyzdingesnį aukų kvotos išpildymą pirmą vietą dabar yra trečiasis rajonas, o prenumeratų kvotos išpildyme — pirmas rajonas. Bendros kvotos išpildyme irgi pirmas rajonas.

Iki gruodžio 28 d. vidurdienio iš rajonų gauta sekančiai:

daugstės vokiečių, italų bei kitų šalių fašistai. Buržuaziniai nacionalistai irgi nesiojo prisidengę kryžius. Netgi savo aukoms-komunistams ir komjaunuoliams prieš nužudydami jie gyvims kūne išpiaudavo kryžius.

Kryžius, tas krikščioniškas kryžius, niekada neatnešė žmogų išsivadavimo iš sunkios ponų priespaudos. Užtat juo buvo pridengiamas aibės nusikaltimų.

V. Dėnas

Iš pirmo rajono 18 naujų prenumeratų ir \$827.00 aukų.

Iš antro rajono 27 naujos prenumeratos ir \$1,803.80 aukų.

Iš trečio rajono 3 naujos prenumeratos ir \$498.50 aukų.

Iš ketvirtą rajono 3 naujos prenumeratos ir \$108.00 aukų.

Iš JAV 27 naujos prenumeratos ir \$708.50 aukų.

Bendrai laikė šio vajuos gauta 78 naujos prenumeratos ir \$3,945.80 aukų.

Vajininkai turi punktų sekančiai:

Toronto vajininkai	1,460
Montrealo vajininkai	1,374
Windsoro vajininkai	377
Hamiltono vajininkai	368
Čikagos vajininkai	300
Winnipegą vaj.	271
Port Arthur vaj.	247
So. Bostono vaj.	193
Brooklyno vaj.	133
Vankouverio vaj.	103

Waterburio vaj.	92
Rochesterio vaj.	72
Rodney vaj.	71
Detroito vaj.	60
Miami vaj.	54
Kapuskasing vaj.	46
Atikokan vaj.	41
Baltimore vaj.	37
Sudburio vaj.	33
Delhi vaj.	30
Red Lake vaj.	28
Los Angeles vaj.	25
San Leandro vaj.	20

Ir šešiolika kitų vajininkų bei jų grupių, turinčių po mažiau kaip 20 punktų, kurių skaičius laikė praėjusios savaitės nepasikeitė, čia nekartojame.

Pakartotinai primename, kad LB vajuos pratęstas iki sausio 15 d., o visos vajuos atskaitos, ypatingai lenktyniuojančių vajininkų turi pasiekti raštinę iki sausio 20 d., 1960 m.

Užbaigiant didžiąją Liaudies Balso darbymečių linkime visiems vajininkams, rėmėjams, skaitytojams ir jų šeimoms linksmų ir laimingų Naujų 1960 Metų.

K. Kilikevičius

Bostoniečių Parengimas Liaudies Balso Paramai

SO. BOSTON, Mass. — Sekmadienį, gruodžio 13 dieną, apie 11 valandą prieš piet, įėjus į A.L.P. Klubą svetainę, kurioje buvo rengiamas Liaudies Balso paramai banketas ir koncertas, radau niekada nepavargstancias mūsų gospadines — Chubarkienę, Ruplienę, Paurienę, Myneikienę Tamašauskienę ir Niaurienę. Jos visos buvo gražiai apsirengę ir su šypsena ant veidų laukė svečių. Bet už tos šypsenos buvo galima išskaityti rūpesčio ženklus. Ir iš tikrųjų buvo kuo susirūpinti.

Tiek gero maisto supirkta, daug valandų rūpestingo darbo įdėta, o pažiūrėjus per langą matėsi lietus, jau keliolika valanda pilias kai iš viedro.

Šių žodžių rašėjas, lygtas berniukas nakties laiku per kapines eidamas, švilpauja, bando suraminti jas, sakydamas, kad viskas bus gerai, nes gerųjų L.B. rėmėjų niekas nesulaikys.

"Eik jau eik, ką čiam man pasakoji. Suo nenorėtų per tokį lietų bėgti, o tu bandai sakyti, kad žmonės važiuos kelias dešimtis mylių į Bostoną". Taip tai viena gospadinė atšovė man, biskutį supykus.

Sprendžiamajai valandai atėjus, žmonės pradėjo eiti į svetainę, o jau už 15 minučių keturi dideli stalai buvo pilnai apsėti.

Patarnautojos skubiai nešė ir dėjo maistą ant stalo,

o viena iš jų net pamiršo, kad ji jau yra "great-grandma", nes jos taip buvo linksmos, kad banketo piringimui įdėtas darbas nenueis veltui.

Vienas iš vėliaus pribuvusių bandė pabarti jas, sakydamas: "Ką gi čia jūs darote, ar revoliuciją keliate, ar ką, visada laukiate valandą ar dvi, kol žmonės susirinks, o dabar aš dar nei pusės valandos nesuvėlavau, o jau nėra vietos".

"Jei ponas pavėlavai, tai nekaltink mūsų, bet sėskis kur nors kamputyje, o aš bandysiu ką nors suradus atnešti", pasakė patarnautoja ir nubėgo.

Po skanių pietų, vadovėbėj gerbiamo Potsiaus, Montello Vyrų Meno Grupės vado, prasidėjo dainos ir trumpos prakalbėlės.

Jį Rainardienę ir R. Niaura sudainavo duetą, S. Rainardas ir J. Skliutas pasakė momentui pritaikintas prakalbas, o R. Niaura juokingą monologą. Montello Vyrų Grupė tikrai nustebino visus, kurie šią grupę jau buvo pirmiausia girdėję dainuojant. Nedidelė ši grupė, bet taip sutartinai dainuoja ir aiškiai taria žodžius, kad gali viską suprasti, nors ir tik pirmą sykį girdi dainuojant.

Iš visų dainų man geriausia patiko Priekalas, kurią parašė Jaunutis, o muziką ir melodiją pritaikė jaunas Lietuvoje gyvenantis Juozas Slenys. L. M. Sajunga turė-

tų pasistengti išleisti šią dainą, kad ir kiti chorai galėtų padainuoti, nes jos žodžiai yra prasmingi ir nesunki dainuoti.

Rožytė Merkeliūtė taipgi prisidėjo prie pagražinimo programos, sudainuodama keletą gražių dainelių.

Kada atėjo laikas skirstytis, aš stovėjau prie durų ir žiūrėjau, kaip senukas, lazdele pasiramstydamas, bet su šypsena ant veido, rengėsi lipti žemyn. Taipgi mačiau senukę, kuri niekada nepraleidžia svarbesnių sueigų. Nors jų akys ir kojos prašytė prašosi nevarginti per daug, bet jų tvirta dvasia neleidžia jiems sustoti.

Vėliaus sužinojau, kad tas senukas ir ta senukė buvo stambiausiai aukotojai. Viso buvo sukelta net \$97.00 Liaudies Balso paramai.

R. Niaura

Laiškas iš Panevėžio

Sveikinu su Naujais Metais ir linkiu daug laimės Liaudies Balso darbininkams, bendradarbiams ir visiems jo rėmėjams ir platintojams ir skaitytojams, kurie tik kuom prisideda prie jo išlaidavimo. Aš pats labai noriu, kad Liaudies Balsas neužmirštų manęs 1960 metais. Būtų labai liūdna, jeigu jis nebelankytų manęs.

Prie progos dar parašysiu, kaip aš gyvenau sugrįžęs į Tarybų Lietuvą.

Jau prabėgo 4 metai, kaip grįžau į tėvynę, bet rodosi, kad tik vakar būčiau grįžęs iš Brazilijos. Mes visi dirbam nuosirdžiai dėl savo tėvynės ir dėl progreso. Diena iš dienos gyvenimas pas mus eina geryn. Kai grįžau iš Brazilijos, tai dar buvo trūkumų, o dabar pas mus visko yra, nieko netrūksta.

Aš dirbu spirito ir mielių kombinate, aparatrininko pareigose. Uždirbu į mėnesį 800 rublių ir gaunu profesionalę

pensiją 600 rublių. Ir namelį turiu nuosavą. Taipgi turiu daržą daržovėms pasisodinti. Negaliu skųstis nieku, gerai gyvenu. Ir ne tik aš gaunu pensiją. Taip pat gauna ir kiti iš grįžusių: A. Grimža, Ignas Juodis, Jūnas Danilaitis, Antanas Zokas ir kiti. Visi grįžusieji aprūpinti butu ir darbu.

Pas mus Panevėžyje susiorganizavo revoliucionierių choras iš tų, kurie dalyvavo 1918-19 metais kautynėse ir taip pat praėjusiam pasauliniame kare. Mūsų choras susideda iš 22 asmenų. Mūsų choro vadovas draugas Karakas. Tik su draugu atsitiko nelaimė. Prieš 3 savaites buvo išvykęs į Kupiškį. Buvo didelė slidinyčia, tai draugas griudamas susilaužė koją. Dabar jau 3 savaitės ligoninėje, bet šiomis dienomis sugrįš į namus. Mes visi džiaugiamės, kad jis pasveiks ir vėl vadovaus mums.

L. Sasnauskas

Neklauskite Kaip Išleidžia Pinigus

WASHINGTON. — Valsitybės kontrolierius Joseph Campbell dar kartą prašė prezidentą Eisenhowerį suteikti informaciją kiek Jungtinės Valstijos padovanojo Tailandui, Iranui ir Turkijai ir kaip ten pinigai buvo sunaudoti.

Laiške prezidentas vėl pakartojo Mr. Campbell'ui, kad paskelbus viešai kiek kuriai užsienio valstybei padovanojama ir kaip ten pinigai yra sunaudojami, "pažeistų Amerikos interesus".

Prezidento atsakymą Mr. Campbell perdavė kongresinei komisijai, kuri seniai ieško panašių informacijų iš prezidento ir negauna.

CATANIA, Sicilija. — Trečiadienį čia jaustas smarkokas žemės drebėjimas.

Mirus
M. Dabravolskiui

Jo žmonai H. Dabravolskienei, dukterims ir sūnams, žentams ir marčioms, anūkams ir anūkėms ir visiems kitiems giminėms ir draugams reiškiame šioj nuliūdimo valandoj giliausią užuojautą.

J. Šinkūnas ir šeima

Toronto, Ont.

Mirus
M. Dabravolskiui

Jo žmonai H. Dabravolskienei, dukterims ir sūnams, žentams ir marčioms, anūkėms ir anūkams ir visiems kitiems giminėms ir draugams reiškiame šioj nuliūdimo valandoj giliausią užuojautą.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Gruodžio 20 dieną Montrealo lietuvių Vytauto klubo šėrininkų susirinkime buvo pranešta, kad Naujų metų sutikimo vakarienės nebus klube, todėl nutarė ruošti po naujų metų.

Vėliau teko sužinoti, kad ir parapijos svetainėj nebus Naujų metų sutikimo.

Kvebekas tur būt vienas kampelis pasaulyje, kur Naujus metus prisieina sutikti lovoj arba rūsyje.

Gruodžio 19 dieną Vytauto klubas suruošė vaikučiams kalėdų vaišes po pietų. Svetainė prisirinko būsimų klubiečių pilnutėlė.

Klubo direktorius P. Bortyrus įteikė jiems po kepurę ir dūdelę. Tuoj svetainėj pasidarė kaip bičių avilys.

Įėjus kalėdų diedukui su raudonais kailiniais ir žila barzda (J. Trumpa), jaunieji apspito senį o šis apdovanojo juos vertingomis dovanomis. Po to visi buvo pakviesti žemutinėn svetainėn, kur jų laukė J. Petrauskas, A. Merkevičienė, E. Adomoniėnė, N. Kriščiūnienė su paruoštais užkandžiais ir gėrimais.

Pavalgius, K. Likas pagrojo ant akordeono. O B. Janulionis ir P. Paukstaitis saugojo dalyvius, kad nevyktų kokių nesmagumų.

Kiek teko patirti, tai vaikams buvo labai patenkinti kaip vaišėmis, taip ir dovanomis.

S. J. Vekteriai (Čičinskaitė) susilaukė dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi O.K.

Danutė Majauskienė buvo nuvažiavusi į Kaliforniją nekurį laiką paviešėti.

Gruodžio 16 dieną Z. Janušaj sūrenė jo sūnūs, dukterys, marčios, žental ir anūikai staigmeną jo 77 metų sukakties proga.

Zigmas, kaip matome, gražų skaičių metų praleidęs, sunkiai dirbęs praicityje, bet atrodo gana gerai. Gal už tai, kad jis neleidžia laiko veltui. Jis sako, kad jei ne darželyje su gėlėmis, tai stuboj su laikraščiu arba knyga laiką leidžia.

Nuo savęs linkiu Zigmui dar daug metų būti tokiu energingam, kaip ir iki šiol.

Viktorijos tiltas Montreale skaitomas istoriniu tiltu. Mat jis buvo pirmas ant St. Lawrence upės, pastatytas 1859 metais, perstatytas 1897 metais ir dar naudojamas ir šiandien.

Kvebeko seimeliui yra įteiktas pasiūlymas, kad už pervaziavimą Viktorijos ir

Jacques Cartier tiltus nebūtų imamas mokestis. Pasiūlymą svarstys ateinančioj sesijoj.

Old Brewery Mission 1959 metais leido benamiams pernakvoti 55,000 naktų, 5,000 asmenų išdalino 11,715 įvairių drabužių.

Katalikų labdaringa draugija turėjusi irgi daugiau pavargėlių, negu kitais metais. Pašalpa davusi 5,500 asmenų, iš kurių 700 buvę pamešti vaikai ir 400 senelių.

Iš Vilniaus atvyko Kanadon du seni žydai pas savo dukteris.

Reporterių užklausti, kaip jie išliko gyvi užėjus naciams, jie atsakė, kad jie paklausė rusų ir buvo pabėgę į Sibirą.

B. K.

Ar žinote, Kad:

1959 metais Canadian National parką aplankė 4,764,000 asmenų.

Hudson Bay yra 900 mylių ilgio ir 500 mylių pločio. Joje daugiau vandens, negu visuose Kanados ežeruose.

1960 metais numatoma eksportuoti Kanados dujų į Jungtines Valstijas 900,000,

000 kubinių pėdų, jeigu bus gautas Washingtono leidimas. Kanada už tas dujas gautų \$150,000,000.

Dr. W. R. Feasby surinktomis žiniomis, Kanadoje yra 600,000 sergančių cukrine liga, bet didesnė pusė jų nežino, kad jie serga.

Kanadiečių mokslininkų Dr. F. Bantingo ir Dr. C. Best išrastas insulinas išgelbėjo 15,000,000 gyvybių pasaulyje nuo to vaisto atradimo dienos 1921 metais.

Kanadoje yra 6 mokyklos neregiams, kuriose mokosi 671 neregis, ir 9 mokyklos kurtiems, kuriose mokosi 1,881 asmuo.

1959 metais Kanadoje buvo 5,123,000 telefonų. Iš 100 žmonių 30 turėjo telefoną savo namuose.

Imant miestais, Montrealas stovi pirmoj vietoj, Toronto antroj ir Vancouveris — trečioj.

Per 10 mėnesių Kanados vištos padėjo 382,136,000 kiaušinių.

JAV turistų biznis davė amerikiečiams \$879,000,000. Didėnę pusę šio pelno gavo iš kanadiečių, kurie lankėsi JAV.

Montrealietis

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Kundrot, Vancouver, B. C., atsinaujino sau ir Lietuvon prenumeratas ir paaukojo \$10.00.

J. A. Bruzgas, Blairmore, Alta., paaukojo \$5.00 (Pirmiau minint spaudoj jų aukas buvo klaidingai paduota jų pavardė, už ką labai atsiprašome.)

V. Taraškienė, San Leandro, Calif., prisiuntė kelėtą atnaujintų prenumeratų nuo LLD 198 kuopos, Oakland, \$10.00 aukų ir nuo keturių skaitytojų po 50 c. aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų, nuo Montrealo-Verduno vartininkų kolektyvo \$100.00 aukų ir \$51.50 surinktų aukų. Aukojo: B. Paukstys \$11.00; B. Juraitis, F. Nekrušis, B. S. ir Antanas po \$6.00; P. Trečiokienė ir V. Lukša po \$5.00; Marytė \$4.00 ir Tony \$2.50. Vieną iš atnaujintų prenumeratų Lietuvon apmokėjo P. Trečiokienė. Prenumeratų atnaujinime ir aukų rinkime patalkininkavo J. Urabavičius.

K. Stanislovaitienė, Waterbury, Conn., prisiuntė nuo lapkričio 8 d. įvykusio rengimo, kur Dr. Stanislow rodė nuotraukas iš Tarybų Lietuvos, \$15.00 aukų.

R. Niaura, Islington,

Mass., prisiuntė tris naujas prenumeratas, kurių dvi užrašė Lietuvon A. Stravinskas ir L. Zelson ir nuo So. Bostono apylinkės lietuvių ruošto rengimo dėl LB paramos \$97.00 aukų.

C. Genys, Scranton, Pa., atsinaujino sau ir Skotijon prenumeratas ir paaukojo \$10.00.

B. Žukauskas, Toronto, pridavė \$5.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Kurčin, M. Turčuk ir A. Stravinski po \$1.00; keturi po 25-75 ct.

G. Daukas, Rochester, N. Y., prisiuntė \$2.00 aukų ir pastebėjo, kad pirmiau buvo prisiusti ir spaudoj minėti \$2.00 aukų buvo ne nuo "T", o nuo F. Kurkulio.

P. Petrauskas, Ste. Agathe Des Mts, Que., švenčių proga prisiuntė Liaudies Balsą paramai \$2.00 dovanų.

P. Pugačiauskas, Sarnia, Ont., atsinaujino sau ir Lietuvon prenumeratą ir paaukojo \$1.50.

K. Makarevičius, Vancouver, B. C., atsinaujindamas prenumeratą ir reikšdamas viešą sveikinimą ir linkėjimus su Naujais Metais, paaukojo \$11.00.

C. Rimkienė, Baroda, vėl prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų ir dar \$4.00 surinktų aukų. Aukojo: C. Gutis \$2.00; J. Kraučionas

ir A. Vylonis po \$1.00.

P. Bepirštis, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo I. Stancausko \$2.00 aukų.

P. Mockaitis, Toronto, pasidarbavo švenčių proga viešų pasveikinimų gavime.

M. Deedas, Red Lake, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Ch. Shukstes \$6.00 aukų.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisiuntė dvi naujas prenumeratas, kelėtą atnaujintų ir nuo penkių skaitytojų po 50 c. aukų.

J. Žulys, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo B. Surmos \$3.00 aukų.

A. Balčiūnas, Montreal, prisiuntė LB paramai \$5.00 aukų.

V. W. Smith, Atikokan, Ont., prisiuntė \$17.00 surinktų aukų, kurių \$7.00 surinko T. Daukša. Aukojo: P. Lochwich \$5.00; V. W. Smith ir T. Daukša po \$3.00; Mrs. H. Smith, Mrs. L. K. Hill, J. Zadoroznuck, M. Sowchin, J. Pandie ir W. Raich po \$1.00.

B. E. Senkevičienė, Chicago, prisiuntė naują prenumeratą užrašytą A. Petroko Lietuvon.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė tris naujas prenumeratas, kurių dvi užrašė S. Pechulis ir A. Adakauskas į Lietuvą, ir nuo vieno 50 c. aukų.

J. Lesevičius, Montreal, antru kartu šią savaitę prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir dar \$27.00 surinktų aukų. Aukojo: K. Martinkus \$16.00; Gerasirdis \$10.00 ir P. Budreika \$1.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo: Joe White, Regina, Sask., \$10.00;

F. Kunigauskas, Gainsborough, Sask., \$1.00;

J. Dągis, Ville St. Laurent, Que., \$6.00;

J. Miliauskas, McKees Rocks, Pa., \$3.50.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Popierius iš šiaudų

Vengrijoje neužtenka žaliavos popieriaus pramonei. Kad būtų išsaugotas miškas — žaliasis šalies turtas, reikėjo surasti kitus vietinius pigios popieriaus žaliavos šaltinius. Inžinieriai sukūrė metodą gauti geros kokybės popierių iš šiaudų, kur yra gausu. Stalinvarošo mieste statomas didelis celiuliozės-popieriaus kombinatas, kuris popierių gamins iš šiaudų.

SALANT, Virginia. — Nuo perkaitusio anglinio pečiaus kilusiame gaisre žuvo penki fermerio - nuomininko F. Gibsono vaikai. Šeima gyveno toli nuo kaimynų ir pagalbos nebuvo galima nei tikėtis.

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovy uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRĀSTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Jei Hitleris Būtų Laimėjęs . . .

Jeigu Hitleris būtų pasaulinį karą laimėjęs, būtų ir tie lietuviai sterilizuoti, kurie karo metu jam talkininkavo.

Jau 15 metų sukako kaip Hitlerio nebėra, bet vis dar gyvas tebėra klausimas, kas šiandien būtų buvę, jeigu jis būtų laimėjęs karą?

Atsakymą į šį klausimą bando duoti "This Week" žurnalas, pasiremdamas slaptais planais, kuriuos Hitleris svarstydavęs su savo bendradarbiais prie stalo niekam kitam negirdint. Bet tie slapsti pasikalbėjimai vis tiek buvę greitai užrašinėjami ir tik prieš keletą metų buvo išleisti knygoje, pavadintoje: "Hitleris balsas prie stalo". (Hitlers Tischgespräche). Štai kas tuose pasikalbėjimuose buvo planuojama:

1. Europos, kokia ji dabar yra šiandien, nebūtų. Būtų viena milžiniška imperija,

vardu Germania. Jos plotas siektų nuo Atlanto iki Juodosios jūros ir nuo šiaurės žemės ašigalio iki Alpių kalnų. Berlynas būtų "pasaulio sostinė".

2. Nuo Berlyno į visas puses būtų nutiestas tinklas puikių vieškelį žvilgantiems automobiliams, po 100 mylių valandai važinėti. Tie vieškeliai tarnautų tik nordikų (šiauriečių) kraujo poniškai rasei, atseit vokiečiams.

3. Ne-nordikų tautybių "laimingesnieji" žmonės būtų laikomi beraščiais vergais, o "mažiau laimingi" žmonės būtų naikinami dujomis.

4. Popiežiaus dvaras, Vatikanas, būtų susprogdintas ir sudegintas. Popiežius būtų išvytas. O jeigu Mussolinis norėtų protestuoti, jam būtų pasakyta: Na, gal ir nereikėjo to daryti, bet kas padaryta, dabar jau neatitaisyti. Popiežius, kaip bažnyčios galva, būtų visiškai

panaikintas.

5. TSRS būtų padaryta Vokietijos kolonija, kur kas 40 kilometrų, ar panašiai, būtų pristatyta gražių centrų grynakraujams vokiečiams gyventi ir veistis; gi "purvini, utėlėmis apaugę" kaimai būtų palikti kaip yra. Jie turėtų dirbti laukų darbus ir maitinti poniškąją vokiečių rasę (Herrenwolk).

6. Likūt tik viena šalis, su kuria vokiečiai galėtų gyventi lygiomis teisėmis, tai Anglija. Apie Angliją Hitleris buvo geros nuomonės, tik negalėjo suprasti, kodėl ji nenorėjo karo metu susidėti su Vokietija.

7. Amerikos Hitleris labai nekentė. Žiūrint jo akimis, Amerika buvo "pūvanti šalis". Jis turėjo vilties po karo sudaryti su Anglija galingą sąjungą ir Ameriką sunaikinti.

Į tautybių klausimą Hitleris žiūrėjo taip: nordikų kraujo tautos — danai, švedai, norvegai, olandai — yra geros veislės ir su jomis galima bendrauti ir net tuoktis. Bet kas gimė lenku, čekų, jugoslavų ar rusų, tokius

sterilizuoti, kad negalėtų daugintis. Apie žydus, tai jau nėra reikalo nei kalbėti — dujų krosnis.

Vokiečių tauta turėtų sparčiai augti ir daugintis. Gimdymas svarbiausia vokiečių (Pabaiga ant 11 pusl.)

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiėpų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai! iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokesčiai yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynę, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIJOSIŲ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą

siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokesčių, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svarų.

TORONTO IR APYLINKES GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

ELGOTAS LEDZAS

Vertė M. VAITIEKUTĖ

Amazonės Džiunglėsė

(Tąsa)

Kiekvienas darbininkas turi savo žinioje dvi estradas, kuriomis paeiliui praeina, nuleisdamas iš medžių sakus. Darbininko estradoje mes nesustikome, nes tuo laiku jis dirbo kitame savo takelyje.

Miško lapija buvo tokia tanki, kad saulės spinduliai pro ją neprasiskeverbavo, ir todėl apačioje viešpatavo prietema, buvo palyginti vėsu ir labai malonu eiti. Tačiau po valandos žygio mano palydovas, nežiūrint savo sveikos kompleksijos, ėmė skūstis nuovargiu ir negalavimu. Aš pasakiau jam, kad jis gali grįžti namo, ir kad aš vienas rasiu kelią. Jis linksmai pasuko atgal, ir man vienam teko tempti savo didžiulę fotokamerą, medžioklinį šautuvą, revolverį ir mašetę.

Staiga mane pasiekė baisūs garsai, kurie naujokui galėjo atrodyti tuzino besikaunančių liūtų staigimu, bet aš žinojau, kad šiuos šurpnius, visą mišką drebinančius garsus skleidžia viena beždžionė-staugūnas. Aš pastaciau savo fotoaparata ant žemės paliai kaučiukmedį ir, palikęs takelį, braudamasis per krūmus, bridau tiesiai garso link. Tačiau garsas, atrodė, neatėjo. Sustojau ir nedrįsau eiti toliau, bijodamas paklysti ir nerasti palikto aparato.

Staiga pasigirdo triukšmas ir traškėjimas, šį kartą visiškai arti manęs. Sudrebėjau iš netikėtumo, bet greitai atsipeikėjau ir pasiruošiau sutikti nežinomą žvėrį. Aš jaučiau nerimą, pažįstamą kiekvienam medžiotojui, ir laukiau stambaus laimikio. Štai priešais mane prasiskleidė krūmų šakos, ir pro jas išnėrė laukinių šernų banda. Nusitaikiau į patį didįjį ir dėl tikrumo paleidau jam į galvą penkis šūvius. Kiti nusigandę išlakstė, o aš nuskubėjau į ten, kur pargriuvo šernas. Jis buvo vidutinio dydžio, puikiomis didelėmis iltimis, ir svėrė apie 125 svarus. Žvėris piktai žvilgčiojo, kojomis kasė žemę ir gargaliavo, kol nusibaigė.

Kadangi man reikėjo tempti namo fotoaparata, tai šerno pasiimti negalėjau ir pasitenkinau pasižymėjęs vietą ir nupiovęs šernui ausis. Išsisas keturias valandas išieškojau fotoaparata. Kai sugrįžau namo, buvo jau vėlu.

Sekantį rytą man teko stebėti kaučiuko aprūkymo procesą. Vienas darbininkų, surinkęs pakankamą kiekį

kaučiuko sakų, ruošėsi juos kondensuoti. Kai aš įėjau, darbininkas kaip tik sukinkė didelę lazda, kuri laikėsi ant dviejų horizontalių rėmų. Šie rėmai buvo įtvirtinti abipus plačios duobės, iš kurios veržėsi dūmai. Ties lazdos viduriu buvo didžiulis kaučiuko rutulys. Viršum jo darbininkas laikė skardinę indą, iš kurio pamažu pylė kaučiuko sakus. Skystis palaipsniui darėsi neskaiderus, tirštėjo ir virto gražia gelsvai rusva masa. Tai pirmis, neapdirbtas kaučiukas. Tokio pavidalo kaučiuko rutuliai kraunami į garlaivius ir eksportuojami.

Duobė, iš kurios rūko dūmai, buvo kūgio formos ir kokių trijų pėdų aukščio. Joje kūrenosi laužas, sukrautas iš skiedrų, kurios degdamos skleidė atriūs dūmus, turinčius daug kreozoto. Kreozotas kaip tik ir sutirština kaučiuko sakus.

Tuo būdu perdirbęs visą kaučiuko sakų atsargą, darbininkas nukėlė nuo rėmų lazda su kaučiuko rutuliu ir pradėjo tą rutulį kočioti ant minkštos lentos, kad iš jo nusisunktų drėgmė. Paskui jis paguldė lazda ant dviejų panašių į šakes šakų ir duobę pridengė keliais žaliais lapais, kad ugnis prigestų. Ant lapų jis uždėjo skardinį indą ir gabalėlį molio, o paskui duobę pripylė pelenų. Tai buvo daroma dėl to, kad ugnis išsilaikytų per parą. Norint aprūkyti sekančią kaučiuko porciją, ugnis vėl įkurama.

Vakare mes vėl išvykome medžioti. Šį kartą aš pasiėmiau tik medžioklinį šautuvą. Bastydamasis po mišką, negalėjau nesistebėti augalijos gausumu ir gamtos turtingumu.

Tačiau šios atogrąžų džiunglės neturi to žavesio, kurio pilni mūsų šiaurės miškai. Maža tos ramybės, nekyla noras pailsėti, negali netrikdomas jomis gėrėtis. Amazonės džiunglėsė virte verda gyvenimas, kuris nė minutę nesustoja. Nuolat koks nors garsas priverčia suklusti, sužadindamas savisaugos instinktą. Visur ta ve tyko įvairiausi ropiai ir nuodingi vabzdžiai. Pikta liemianti tyla viešpatuoja šiuose didžiuliuose, nuostabiuose miškuose. Retoki paukščių ir žvėrių balsai paprastai skamba melancholiškai ir ne tik jų nepagyvina, bet dar sustiprina vienatvės jausmą.

Kartais vidurdienio tylą staiga sutrikdo šaižus klyksmas ar staigimas — tai rėkia koks nors mažas žolėdis žvėrelis, patekęs į plėšrūno

nagus arba įgeltas gyvatės. Rytą ir vakare šurpniu aidu sklinda po mišką siaubingas beždžionės - staugūno riksmas, ir, klausantis šių garsų, net stipriausių nervų žmogui sunku išlikti ramiam. Dažnai nakties tyloje išgirsti staigų triokštelėjimą, kai nukrinta didžiulė šaka arba išdžiūvęs miško milžinas. Be to, skamba daugybė garsų, kurių kilmės neįmanoma nustatyti. Net vietiniai gyventojai nepadėjo man išaiškinti jų priežasties.

Netrukus po to, kai žengėme į džiungles, mūsų dėmesį patraukė lūžtančių šakų traškėjimas ir krintančių lapų šlamesys. Pro medžius mes pamatėme didelę tamsiai pilką beždžionę, kurią mes nugąsdinome. Ji kopė į didelį medį, ir aš iššoviau į ją, bet, matyt, nepataikiau, nes beždžionė peršoko ant kito medžio. Čia ji gavo naują šūvį į nugarą ir, neperšokusi šakos, nukrito žemyn į krūmus. Aš norėjau prie jos prieti, bet ji daužėsi. Plikomis rankomis ją buvo pavojinga imti, ir todėl aš sugrįžau prie aparato ir pagriebiau medžiagos gabalą, kuriuo apsigaubdavau fotografuodamas. Mums pavyko užmesti ją beždžionei ant galvos ir ją surišti. Tuo būdu mes ją sėkmingai parsinešėme į kaimelį, kur pririšome prie lentos ir iškrapštėme kulką iš žaidos, kuri, pasirodo, buvo nedidelė. Perrišę žaidą, mes patupdėme beždžionę į narvą ir davėme bananų bei ožkos pieno. Iš to, kaip greitai dingo šitos vaisės, aš įsitikinau, kad per keletą dienų ji visiškai pasveiks. Ir iš tikrųjų. — Ji greitai pasitaisė, ir pasirodė besanti tokio linksmo ir malonaus būdo, kad aš nusprendžiau pasiimti ją su savimi į Niujorką. Ji buvo, kaip aš vėliau sužinojau, Humbolt Sika veislės. Aš ją stebėjau keletą mėnesių ir pamėgau už nekaltas išdaigas ir amžiną linksnumą. Ją laikiau priištą, bet kartą jai pavyko išsilaisvinti. Dvi dienas ji buvo dingusi, o trečiąją sugrįžo su grandine prie kojos. Tikriausiai gyventi su sunkia grandine ant kojos džiunglėsė, jai neatrodė labai malonu, ir ji sugrįžo, iškeisdama laisvę į sotų gyvenimą.

Vandeniu nuslūgus, upių vingiuose susidaro sekumos, didėjančios nuo sunešamo smėlio ir dumblo. Dažnai jos užima nemažą plotą. Jose anksti rytą arba vakare mėgsta šildytis saulėje aligatoriai, o vėžliai čia deda kiaušinius. Mėgstamiausias aukštutinės Amazonės vietinių gyventojų valgis yra šių vėžlių kiaušiniai. Čiabuviui juos surenka, palaiko dvi tris savaites, po to išleidžia trynius ir sumaišo juos su sausų miltų koše. Tačiau, iš-

skyrus vietinius brazilus, niekas nepasakytų, kad tai skanu.

Aš visą dieną praleidau vienoje tokioje sekumoje, tykodamas aligatorių, tačiau jie, matyt, buvo atsargūs, nes nė vienas nepriėjo taip arti mano fotoaparato, kad būtų galima jį nufotografuoti. Ilgai belaukdamas, aš netekau kantrybės ir nuėjau į kitą vietą, kiek aukščiau prieš srovę, kur iš vėžlių kiaušinių ir upės vandens pasigaminau pusryčius. Aš negalėjau netrikdomas gardžiuotis pusryčiais, nes ore buvo pilna ypatingos veislės musių, kurios minta daugiausia gyvūnų lavonais. To gero džiunglėsė visada yra, nes čia vyksta nuolatinė kovą už būvį, ir tik stiprieji lieka gyvi.

Aš pradėjau sekti aligatorius prieš saulės tekėjimą, kai dvi tris valandas būna labai šalta ir drėgna. Sausurų metu nakties rasa gyvūnų ir augalų pasaulyje vadinama didžiulį vaidmenį. Nuvargęs, mirtinai ištroškęs keleivis dažnai pasitaikantis šia nuostabios raudonos orchidėjos taurelėje gali rasti dvi tris uncijas tyro šalto vandens. Tačiau visada reikia pirma pažvelgti į šią gamtos sukurtą taurelę ir pasižiūrėti, ar jos gilumoje nelindi koks nors vabzdys, kuris brangią drėgmę gali paversti nuodais.

Anksčiau aš aprašinėjau pietus Floresto plantacijos valdytojo Da Silva namuose, su jų nepakeičiamomis juodomis pupelėmis, bauriais sausais miltais "varinga", juoda kava ir sauja džiovėsių. Vienintelę įvairovę sudarė atsitiktinai užmušto tapiro arba nušauto šerno mėsa. Gana dažnai būdavo pateikiamos pilkosios papūgos ir beždžionė-staugūnas. Neretai mus vaišindavo žuvis "piraruku", ypač pirmadieniais, jeigu kaučiuko rinkėjams sekmadieniais pavykdavo nušauti šią upių pabaisą, sveriančią iki 200 svarų. Geriausi gabalai eidavo į virtuvę, likusi mėsa buvo plaustoma pailgiais gabalais ir džiovinama saulėje. Kai su atsargomis būdavo riesta; padėtį gelbėdavo džiovinta mėsa.

Pieno trūko. Nors Floreste buvo daugiau kaip dvidešimt karvių, tačiau mes negaudavome nė lašo pieno. Aš neklausinėjau šio keisto reiškinio priežasties, bijodamas paliesti opų klausimą, bet, negalėdamas kitaip paaiškinti, manau, kad karvės, kaip ir visos kitos gyvos būtybės šioje srityje, taip pat visuo- met serge.

Per rugsėjo mėnesį sergančiųjų maliarija, pleuritu, o taip pat nelaimingų atsiti- kimų skaičius sudarė 82 procentus visų vietos gyventojų. Buvo keletas šiltinės po-

būdžio maliarijos susirgimų nuo upės vandens vartojimo. Valdytojas tikino, kad man- geromasų genties indėnai, gyvenantieji šalies gilumoje už 150 mylių nuo Floresto, užnuodijo visus upelius ir Itakuai upės intakus, norėdami atkeršyti plantatoriams.

Tokį rytą Niujorke (Florestas yra ties tuo pačiu dienovidiniu kaip ir Niujorkas) tūkstančiai darbo žmonių skuba į tvankius požeminio tramvajaus vagonus, o darbininkų armijos laukia tramvajų, kurie juos išvežios po gamyklas, fabriku, dirbtuves. Čia, prie tolimos Amazonės, tuo pačiu laiku kaučiuko rinkėjų būrys jau grįžta po ryto darbų iš estradų, kur jie raižė kaučiukmedžius ir leido iš jų sakus. Čia nėra nei požemių, nei tramvajų, nerūpi eiti į turgų. Gamta tiekia kaučiukmedžius, o plantacijos administracija — įrankius kaučiukui surinkti. Marškieniai, kelnės ir skrybėlė — tai ir visa, ko reikia norint apsi- rengti, o dažniausiai ir marškiniai čia nereikalingi. Paprastai darbininkas dėvi plačias kelnės, o ant pečių — šautuvą, kirvuką, kuriuo įkirsdinėja medžius, ir nedidelis guminis maišelis su džiovinta mėsa ir faringa, jeigu kas nors jam sutrukdytų grįžti namo pietų.

Kaučiuko rinkėjas vikrus ir apskrus. Jis labai įval- gus ir puikiai atskiria įvairius miško garsus ir žvėrių riksmą. Jis tobulai žino jų įpročius ir landas, žino miško medžių, augalų pavadinimus, žino, kuo jie naudingi, nors dažnai jo žinias iškraipo prietarai. Jis žino, kokių būdu lengviau pagauti vieno- kią ar kitokią žuvį — tinklu, ietimi ar iš lanko paleista strėle, arba, jeigu medžiotojas kiek susipažinęs su civilizacija, ją nušauti. Amazonės baseine yra tokių žu- vų rūšių, apie kurias šiuolaikiniai mokslininkai nė supratimo neturi.

Srities gyventojai yra do- ri ir gyvena švariai. Jie ma- dosi ne mažiau kaip du kar- tus per dieną, švariai užlai- ko savo drabužius, ir tai, tie- są sakant, jiems daug laiko neatima. Iš prigimties jie darbštūs, bet dažni maliari- jos priepuoliai, dizenterija, kepenų bei blužnies ligos ir plaučių uždegimas galų gale juos priverkia, ir jie tampa apatiški.

VI SKYRIUS

Žmogaus Priešai Amazonės Baseine

Netoli Floresto kaimelio yra gražus ežeras. Jis ne platesnis už Itakuai upę, maždaug keturių šimtų pėdų pločio ir apie penkių mylių ilgio. Ežeras tęsiasi lygiagrečiai su Itakuai upe, ir iš jo

išteka tik vienas upelis. Varsarą tai mažas upeliukštis, kurį galima pereiti skersai parvirtusiu medžiu. Tačiau sausio mėnesį, kai vanduo pakyla, jis tampa didoku upokšniu. Kelioms savaitėms praslinkus po mano apsigyvenimo Floreste, aš atsitiktinai aptikau šį ežerą, ir čia man pavyko pamatyti keletą stambių Amazonės srities roplių egzempliorių. Amazonės srityje, po kairia ekvatoriaus saule, fauna ir flora nerėgėtai išsivysčiusi.

Ežeras buvo huostabiai gražus. Aš jau seniai buvau įspėtas apie pavojus, kurie slypi jame, todėl labai nustebau, pamatęs prieš save visiškai ramutėlį jo paviršių.

Tačiau ežero rimitis buvę apgaulinga. Čia gyveno šešer septini aligatoriai. Seniausias jų siekė septyniolika pėdų ilgio. Jie ramiausia gulėjo ant kranto tarp sausakų ir šakelių, ir todėl priplaukti luotu prie kranto buvo beveik neįmanoma. O jeigu kas nors prisitindavo prie jų iš sausumos pusės, tai jie savo buvimą apreiškėdavo sunkiu sleptelėjimu į vandenį ir garsiu riksmu, panašiu į jūrų vėplio balsą. Paskui jie įsiknisdavo į minkštą dumblą, kur lindėdavo dvi tris valandas. Rytais jie šildėsi ant kranto, bet nuo vidudienio kaitros išdėdavo į dumblą, ir iš ten būdavo sunku juos iškrapsčyti.

Ant ežero kranto, pusiau vandenyje, pusiau dumble, aš radau du aligatorių lizdus, susuktus iš daugybės šakelių, sutvirtintų lipnių dumbliu. Čia jie dėdavo savo tvirtus pailgus kiaušinius ir aligatoriaus patelę visuomet galima buvo sutikti netoli lizdo. Su tokia patele aš ir susidūriau vienos savo kelionės su fotoaparatu metu. Aš atidžiai apžiūrėjau dumblę surastą kiaušinių krūvą. Staiga pasigirdo vandens pliaukštelėjimas ir garsus klyksmas. Mano kojos klimpo dumble, bet aš pasistengiau kuo greičiau išsikapstyti į krantą. Atsigrėžęs pamatčiau aligatorių, nuplaukiantį iš tos vietos, kur aš tik stovėjau. Jo mažytės, arti viena kitos įsegtos akutės įdėmiai žvelgė į mane. Paskui aligatorius dingo dumble.

Antrą kartą aš susidūriau su aligatorium ryta, kai sėdėjau iš ežero ištekancio pusiau išdžiūvusio upelio krante. Buvo maždaug vidudienis. Aš pasislėpiau šešėlyje nuo kaitinančių saulės spindulių ir ramiai rūkiau pypkę. Oras buvo pilnas garų. Nebuvo nė garso, išskyrus erzinantį visur esančių moskitų zirzimą. Pusiau snaudamas pajutau netoliese lėtai sėlinantį didžiulį kūną. Nuo nepakeliamos kaitros aš buvau apatiškas ir mieguistas, bet nuėjau snaudulį ir atlenkiau au-

tomatinio revolverio saugiklį. Staiga pamatiau, kad iš artimiausių meldų iššliaužė vidutinio dydžio aligatorius. Jis pasuko tiesiai į vandenį. Negaliu pasakyti, ar jis įtarė, kad aš čionai esu, ar ne. Jis pasislėgė keletą colių į priekį, minutę sustojo, o paskui vėl pajudėjo toliau. Kai aligatoriaus galva pasirodė iš meldų, aš buvau, tikriausiai ne daugiau kaip už penkių pėdų nuo jo. Pakėliau savo kamerą, nusitaikiau ir nuotografavau jį. Tas spragtelėjimas, o, gal būt, ir mano ūdesys, atkreipė aligatoriaus dėmesį. Jis staiga sustojo ir išsiziėjo, parodydamas raudoną gerklę ir dvi eiles žibančių dantų. Nė sekundės negaišdamas, aš numėčiau kamerą, atsokau atgal ir palyginti saugią vietą ir iššovęs į atvertus roplio nasus, nudėjau jį vietoje. Apžiūrindamas lavoną, pastebėjau, kad jo akys buvo nerastai didelės: vadinas, užmuštasis aligatorius buvo dar jaunas.

Po kelių dienų aš vėl patraukiau į Nekaltybės ežerą, kaip mano laimingos rankos dėka imta jį vadinti. Aš ir mano draugas indėnas Choa ėjome žvejoti. Jis nešėsi lanką, keturias strėles su nuimamais antgaliais ir šešių pėdų ilgio žeberklą. Mes sėdome į luotą, kurį radome upelyje, atsistūmėme nuo kranto, paėmėme po išmargintą irklą ir nuplaukėme, ieškodami pakrantėje laimikio. Visur buvo ramu, tik kartais nepastebėta šaka atsitrenkdavo į luotą tokiu smūgiu, kad jis vos neapvirsdavo. Plaukiojant tokiais primityviais luotais reikėjo didelių sugebėjimų, nes dėl mažiausio nevakraus judesio netenkama lygsvaros. Staiga Choa pašoko, ir jo juodos akys iš susijaudinimo suvilgo. Jis judesiu parodė man sėdėti ramiai, bet šis jo atsargumas buvo nereikalingas — aš bijojau ne tik pajudėti, bet netgi dairytis, nuogaustaudamas, kad luotas apviris. Choa griebė žeberklą ir stipriai užsimojęs, smeigė jį į vandenį priešais mus, kartu čiupdamas virvę, pririštą prie žeberklo galo. Po atkaklios kovos ir keleto drąsių judesių pusiausvyrai išlaikyti mums pavyko pagaliau ištraukti laimikį. Tai buvo didelė plokščia žuvis maždaug keturių pėdų ilgio ir tiek pat pločio, su ilga kaip botagas uodega, kurios gale buvo dvi dantytos atdatos. Pirmiausia mes kirviu nukirtome šią uodegą, nes ji per daug jau aktyviai veikė, ir dėlto žuvis kaimynystė buvo gana pavojinga. Tai buvo dygliuotoji raja, arba, kaip ją vadina brazilai, araija. Kai raja jau buvo negyva, aš išpioviau abi dantytas adatas ir, apžiūrėjęs jas, supratau, kodėl šių žuvų bi-

jo visi, kas tik jas pažsta. Choa man papasakėjo, kad jos puola visus, kas tik išdrįsta bristi į vandenį, ir aštriomis dantytomis adatomis daugeliu atvejų sužeidžia mirtinai, nes aš latos yra trapios ir užlūžta žaizdoje. Vietiniai gyventojai tvirtai tiki, kad visuose plėšriuose ir pavojinguose gyvūnuose gyvena piktoji dvasia, ir yra įsitikinę, kad jeigu kuris nors šių gyvūnų juos sužeis, tai pasveikti nėra vilties. Todėl jie beveik niekad negydo žaizdų ir dažniausiai miršta.

Aš jau minėjau pirarukų, didžiausią Amazonės valgomą žuvį. Jos suaugę egzemplioriai sveria iki 250 svarų. Man teko stebėti šią puikią žuvį. Nekaltybės ežere, netoli kranto, kur buvo seklu, sena, kokių septynių pėdų ilgio žuvis plaukė su būriu jaunikių. Indėnas, parodęs man šią šeimą, atsistojo luote, vieną savo devynių pėdų ilgio strėlę pritaikė prie lanko, ištempė timpą ir paleido strėlę senai žuviai į galvą.

Indėno lankas buvo jo paties darbo. Jis siekė septynių su puse pėdų ilgio, buvo labai stiprus, o strėlės pagamintos iš ypatingos rūšies nendrių. Nuimamoji strėlės dalis buvo trumpas, bet nepaprastai kietas medžio gabalėlis su geležiniu antgalviu ir dviem dygliais. Kai smaigalys įsminga į kūną, šis kietas gabalėlis atsoka, bet lieka pritvirtintas prie strėlės koto trumpa tvirta virvele. Dėl to nuo staigių aukos judesių nesulūžta strėlė. Prie pačio geležinio antgalio pririšta ilga virvė, kuria medžiotojas gali valdyti sužeistą gyvūną. Visa ši sistema yra tobulas išradimas ir, kaip niekas kitas, puikiausiai tinka toms sąlygoms, kuriomis tenka veikti Amazonės medžiotojui.

Kai indėno strėlė pataikė į piraruką, žuvis priplaukė prie kranto, dideliu greičiu tempdama paskui save ir luotą su mumis. Mes įsipainiojome į nusvirusias medžių šakas ir čia pradėjome kovą su žuvimi, rizikuodami kas minutę apvirsti, o perspektyva atsiderinti Nekaltybės ežere visai neviliojo.

Pagaliau savo laimikį ištraukėm ant kranto. Indėnas nubėgo į kaimelį kuo greičiau atvesti žmones, o aš likau saugoti žuvį, kad jos neišnešiotų grifai ar kiti plėšrūnai. Jeigu mes paliktume žuvį ant kranto nors labai trumpą laiką, tai sugrįžę rastume tik apgraužtus kaulelius. Indėnas greit sugrįžo su dviem padėjėjais. Jie pervėrė kartį per didžiules pirarukų žiaunas ir nunešė ją namo.

Šiuose vandenyse gausiai veisiasi dar kita nedidelė žuvis — piraija (Serraselmus piraya). Vietiniai gyventojai jos bijo kaip aligatoriaus ar-

ba kaip ryklio pajūry. Šių piraijų plėšrumui, matyt, nėra ribų. Jos puola kitas žuvis ir iškanda joms pelėkų ir uodegos gabalus. Nors piraija ne didesnė už silkę, bet jos užpuolimas, jeigu ji puola visu būriu, gali būti pražūtingas žmogui.

Štai ką apie šią žuvį rašo Brounas savo knygoje apie Gvijaną:

(Bus daugiau)

WASHINGTON. — Federalis tarpininkas Joseph Finnegan nutraukė derybas plieno industrijos su unija dėl naujos sutarties. Į posėdį neatvyko unijos prezidentas David McDonald.

Dabar derybos vedamos atskirai su kiekviena plieno industrijos kompanija.

JEI HITLERIS BŪTŲ LAIMEJES...

(Atkelta nuo 9 pusl.)
pareiga, nežūrint ar ji ištekėjusi ar mergina. Po karo Vokietijoje nebus pakanka-

mai vyrų kiekvienai merginai, kalbėdavo Hitleris. Kas joms daryti? Eiti į vienuolynus? Likti neproduktingomis? Kvailystė! Jų vaikus užaugins valstybė. Mes turim pasakyti kiekvienai merginai, kad vaikų gimdymas yra jos garbinga ir šventa pareiga!

Už uoligamiją (daugpatystę) Hitleris rodos neagitavo, bet "laisvoji meilė" Vokietijos jaunimo stovyklose dar prieš karą ir karo metu buvo karštai nacių vyriausybės skatinama ir remiama. Merginai buvo garbės susilaukti kūdikio, jei tik jis buvo "gryno vokiečio kraujo".

Matote, koki Hitlerio slapto planai buvo daromi! Ką jis būtų davęs žmonijai, jei karą būtų laimėjęs? Ypatinai kunigams ir visam katalikų tikėjimui būtų buvę blogai. Tegul jie gerai įsitęmija, kokią hitlerinis fašizmas jiems ir visai žmonijai būtų davęs "laisvę" ir "kultūrą".
P. K.

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu. Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokią jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0631

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apaistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Pranešimai

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių metinis susirinkimas įvyks sekmdienį, sausio 3 dieną, 2 valandą po piet, savo salėje, 160 Claremont St.

Primenam, kad šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1960 metams. Visų narių pareiža dalyvauti šiame susirinkime ir dalyvauti valdybos rinkime.

Patikrinkit savo narines knygetes, ar jūsų duoklės užmokėtos už 1959 metus.

P. Pajuodis
Kuopos sekret.

**Palaikykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSĖ**

Sūnų ir Dukterų KLSP Draugijos Reikalai

TORONTO. — Buvo praveisti kuopose balsavimai į Centro Pildomąjį Komitetą 1960-1961 metams. Kadangi kandidatūras yra palaike ir sekančiam terminui buvusieji komiteto nariai, todėl sulig balsų daugumos sąstatais Centro Komiteto toks: Pirmininkas J. Shinkunas, vicepirm. J. Kevėža, sekr. C. Narush, išdininkas C. Endriukait, naujai išrinktas; kontrolės komisijos: V. Mikšys, K. Kilikevičius ir T. Rimdžius, pastarieji du naujai išrinkti. Alternatais pasilieka V. Ramanauskas, P. Alksnis, J. Yla, K. M. Buzun ir Ch. Plektis.

Balsų skaitymo komisija: J. Morkūnas ir I. Rukas.

Kuopų valdybos bei pavieniai nariai prašomi pasinaudoti šiuo pranešimu ir

siunčiant narines duokles Money Order išpirktumėte naujo išdininko C. Endriukait vardu.

Vajus už gavimą naujų narių į Draugiją prasideda su pradžia 1960 metų. Kuopoms lieka apsispręsti, kaip ilgai ir nuo kada patogiausias laikas vajų pradėti.

Konstitucijos pataisos išsiuntinėtoms visoms kuopoms, greitu laiku bus išsiuntinėt ir pavieniams nariams. Kuopų valdybos pasistenkite įteikti kiekvienam nariui minimas pataisas.

Praeityj yra buvę pranešta, bet prie progos ir vėl primenama, kad Centro Komitetas tik vieną kartą į mėnesį susirenka sutvarkyti Draugijos reikalų, tai yra kiekvieno mėnesio 25-tą. Ligonio blankos pasiekusios centro raštinę jau po minimos datos, pasilieka sekančiam mėnesiui.

C. Narush
C.K. Sekr.

PAS KAUNO VYSKUPIJ. VALDYTOJĄ

(Atkelta nuo 4 pusl.) tarybinė vyriausybė jų norus sutiktų patenkinti, bet reakciniai dvasininkai tam nepritaria, — tokiam žurnalui priešingi, girdi, jei mes tokį žurnalą čia leistume, tai užsienyje gyvenantieji tėvynainiai neturėtų pagrindo sakyti, jog katalikų žodis Lietuvoje suvaržytas.)

Kan. J. Stankevičius autografavo man dvi knygas: "Lietuvos katalikų kalendorių", kurį jis pats redagavo, ir "Katalikų maldaknygę", kurią jis sutaisė. Abidvi knygos švariai išleistos. Abidvi spausdintos valstybinėje "Vaizdo" spaustuviėje Vilniuje.

Aklių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, istiria
aklių nervus, nuo kurių pa-
eina nervotumas ir galvos
skaudėjimas. Pritaiko aki-
niu.
470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa

ruošia

Naujų Metų Sutikimo

Šokius

KETVIRTADIENĮ

Grudžio 31 d.

Savo salėje

160 Claremont St.

Šokiams grieš geras orkestras

Įvairūs gėrimai ir užkandžiai pasivašininimui

Šokiai tęsis iki 2 val. ryto

Pradžią 7 val. vak. Išanga \$1.50

Maloniai kviečiame visus atsilankyti

Rengėjai

Be to, kan. J. Stankevičius man dovanojo rankomis austą gražią juostą.

Padėkojęs šeiminkui už vaišes, skubėjau į viešbutį gulti, nes laikas jau buvo apyvėlis.
Vilnius.

PITTSBURGH. — Čia baigėsi trejis metus besitęsusi byla kaip pasidalinti mirusio fabrikančio palikimą — virš \$73,000,000. Iš tos sumos \$19,854,835 teko jo giminėm, o likusią dalį pasiėmė federalė ir valstijos valdžios.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Lietuvių Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Toronto 8, Ont. Tel. HO. 6-8252

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Toronto
Tel. LE. 2-5191

DETROIT, MICH.

LIETUVISKA UZEIGA

SCOTTY'S INN

330 E. Congress at Randolph

(Skersai gatvę nuo Grey autobusų stoties)

Draugiškai patarnaujama
Alus — Vynas ir įvairūs likerai

Savininkai
Jean ir Al

Telefonas
Woodward 4-7128

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta